



**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII  
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**CURRICULUM NAȚIONAL**

**PLANUL-CADRU**

**pentru învățământul primar, gimnazial și liceal**

*anul de studii 2020-2021*

**Chișinău, 2020**

# CUPRINS

<b>PLANUL-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, GIMNAZIAL ȘI LICEAL</b>	<b>5</b>
<b>I. CADRUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL</b>	<b>5</b>
1.1. Structura anului de studii	5
1.2. Aspecte definitorii ale Planului-cadru	6
1.3. Orarul	7
1.4. Clase și grupe	8
1.5. Organizarea activităților extrașcolare	9
1.6. Disciplinele opționale	10
1.7. Asigurarea protecției vieții și sănătății elevilor	13
<b>II. PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT</b>	<b>15</b>
2.1. Planul-cadru pentru clasele I-IX	15
2.2. Lista disciplinelor opționale recomandate pentru clasele I-IV	16
2.3. Lista disciplinelor opționale recomandate pentru clasele V-IX	17
2.4. Planul-cadru pentru clasele I-IX bilingve	18
2.5. Planul-cadru pentru clasele I-IV. Programul educațional alternativ „Pas cu Pas”	19
2.6. Planul-cadru pentru învățământul liceal (clasele cu instruire în limba română)	20
2.7. Planul-cadru pentru învățământul liceal (pentru LICEU TEORETIC cu profil REAL și profil UMANISTIC)	24
2.7.1. Planul-cadru pentru învățământul liceal (pentru LICEU TEORETIC cu profil REAL)	25
2.7.2. Planul-cadru pentru învățământul liceal (pentru LICEU TEORETIC cu profil UMANISTIC)	26
2.8. Planul-cadru pentru învățământul liceal	27
2.9. Planul-cadru pentru învățământul liceal (general)	31
2.10. Lista disciplinelor opționale recomandate pentru clasele X-XII	32
2.11. Planul-cadru pentru licee cu clase bilingve	33
2.12. Planul-cadru pentru licee cu profil Arte	34
2.13. Planul-cadru pentru licee cu profil Sport	37
2.14. Planul-cadru pentru licee cu învățământ seral (clasele cu instruire în limba română)	40
2.15. Planul-cadru pentru instruirea generală a deținuților minori din penitenciare, pentru clasele V-IX	41
<b>III. PLANUL-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL</b>	<b>42</b>
3.1. Planul-cadru pentru școala auxiliară pentru elevii cu dificultăți severe de învățare (dificultăți/dizabilități multiple, asociate)	42
3.2. Planul-cadru pentru instituțiile de învățământ special pentru elevii cu deficiențe auditive	43
3.3. Planul-cadru pentru instituțiile de învățământ special pentru elevii cu deficiențe vizuale	44

<b>УЧЕБНЫЕ ПЛАНЫ ДЛЯ НАЧАЛЬНОГО, ГИМНАЗИЧЕСКОГО И ЛИЦЕЙСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ</b>	<b>46</b>
<b><i>I. ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА</i></b>	<b><i>46</i></b>
1.1. Структура учебного года	46
1.2. Основные аспекты Учебного плана	47
1.3. Расписание	48
1.4. Классы и группы	49
1.5. Организация внеклассной работы	51
1.6. Дисциплины по выбору	51
1.7. Обеспечение жизни и здоровья учащихся	55
<b><i>II. УЧЕБНЫЕ ПЛАНЫ</i></b>	<b><i>57</i></b>
2.1. Начальная школа и гимназия с русским языком обучения	57
2.2. Начальная школа и гимназия с родным языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей	58
2.3. Начальная школа и гимназия с румынским языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей	59
2.4. Начальная школа и гимназия с русским языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей	60
2.5. Пилотный учебный план для начальной школы и гимназии с русским языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей	61
2.6. Список дисциплин по выбору для 1-4 классов	62
2.7. Список дисциплин по выбору для 5-9 классов	62
2.8. Учебный план для лицеев с русским языком обучения	63
2.9. Учебный план для лицеев с румынским языком обучения для учащихся русской, украинской, гагаузской, болгарской национальностей	64
2.10. Учебный план для лицеев с русским языком обучения, для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей	65
2.11. Пилотный учебный план для лицеев с русским языком обучения, для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей	66
2.12. Список дисциплин по выбору для 10-12-х классов	67
2.13. Учебный план для лицеев с русским языком обучения, профиль – Искусство.	68
2.14. Учебный план для лицеев с русским языком обучения, профиль – Спорт	71
2.15. Учебный план для лицеев с русским языком обучения (вечернее обучение)	74
<b><i>III. УЧЕБНЫЙ ПЛАН ДЛЯ СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ</i></b>	<b><i>75</i></b>
3.1. Учебный план для вспомогательной школы с русским языком обучения	75
3.2. Учебный план специальной школы с русским языком обучения для глухих детей	76
3.3. Учебный план специальной школы с русским языком обучения для слепых и слабовидящих детей	77

# PLANUL-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, GIMNAZIAL ȘI LICEAL

Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal (în continuare Planul-cadru) este un document normativ obligatoriu, fiind o componentă esențială a Curriculumului național. Alături de celelalte componente ale Curriculumului național, Planul-cadru asigură cadrul educațional necesar pentru formarea personalității cu spirit de inițiativă, capabile de autodezvoltare, care demonstrează independență de opinie și acțiune, responsabilitate, deschidere pentru dialogul intercultural în contextul valorilor naționale și internaționale. Planul-cadru asigură pentru elev oportunități de formare și dezvoltare a unui sistem de competențe suficiente pentru a accede la următoarele niveluri de învățământ.

Planul-cadru este aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (în continuare MECC), este obligatoriu pentru toate instituțiile de învățământ general și reglementează organizarea procesului educațional pentru anul de studii 2020-2021 în învățământul primar, gimnazial și liceal.

## I. CADRUL DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A PROCESULUI EDUCAȚIONAL

### 1.1. Structura anului de studii

Anul de studii 2020-2021 în învățământul general începe la 1 septembrie și va avea următoarea structură:

*semestrul I*                      01 septembrie – 24 decembrie 2020;  
*semestrul II*                     11 ianuarie – 31 mai 2021.

Pentru clasele terminale, a IX-a și a XII-a, *semestrul II se va încheia la 24 mai 2021.*

Pe parcursul anului de studii, toți elevii vor beneficia de vacanțe, după cum urmează:

*vacanța de toamnă*                      24.10.2020 – 01.11.2020 (9 zile);  
*vacanța intersemestrială (de iarnă)*      25.12.2020 – 10.01.2021 (17 zile);  
*vacanța de primăvară*                      05.03.2021 – 08.03.2021 (4 zile);  
*vacanța de Paști*                              01.05.2021 – 10.05.2021 (10 zile).

Pentru elevii claselor I – a VIII-a și a X-a – a XI-a se stabilește:

*vacanța de vară*                              01.06.2021 – 31.08.2021 (92 de zile)

Pentru elevii claselor absolvente, a IX-a și a XII-a, situația școlară se va încheia până la 24.05.2021.

**Sesiunea de examene** se va desfășura:

- a. la absolvirea învățământului gimnazial, clasa a IX-a: 03 – 14 iunie 2021;
- b. la absolvirea învățământului liceal, clasa a XII-a: 04 – 22 iunie 2021.

**Testarea națională în învățământul primar** se va desfășura în perioada 04 – 18 mai 2021.

## 1.2. Aspecte definitorii ale Planului-cadru

În contextul direcției strategice de asigurare a calității învățământului general, a necesității ajustării politicilor curriculare la standardele educaționale naționale și internaționale, pentru asigurarea continuității reformelor pe dimensiunea implementării curriculare, precum și în vederea valorificării profilului de formare al absolventului prin prisma finalităților educaționale și a sistemului de competențe-cheie, specificate în Codul educației al Republicii Moldova, Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, pentru anul de studii 2020-2021, include unele precizări necesare pentru implementare, începând cu 01 septembrie 2020.

- 1) Va fi implementată disciplina reconceptualizată *Educație pentru societate* în ciclul gimnazial în clasele a V-a – a VII-a și în clasele a X-a – a XII-a ale ciclului liceal.
- 2) Va continua studierea modulului obligatoriu *Educație digitală* în clasa a III-a, prevăzut pentru 15 ore în cadrul disciplinei școlare *Educație tehnologică*, și va fi predat, de regulă, de către învățător.
- 3) Va continua studierea modulului *Robotică*, în clasa a IV-a, predat, de regulă, de către învățător în cadrul disciplinei școlare *Educație tehnologică* și selectat la decizia instituției de învățământ care dispune de dotare cu roboți.
- 4) Vor fi implementate modelele de Planuri de învățământ liceal, la alegerea instituției, în baza ofertei educaționale propuse în Planul-cadru și în conformitate cu prevederile *Reperelor metodologice privind implementarea noilor modele de Plan-cadru dezvoltate în învățământul liceal*, aprobate prin ordinul MECC nr. 374 din 24.03.2020.
- 5) Va fi aplicată Metodologia de evaluare prin descriptori la disciplinele școlare din învățământul gimnazial și liceal, după cum urmează:
  - în clasele a V-a – a VII-a și a X-a – a XII-a, prin implementare graduală, la disciplina *Educație pentru societate*.
  - în toate clasele, la disciplinele: *Educație muzicală*, *Educație plastică*, *Educație tehnologică* și *Educație fizică*.

### 1.3. Orarul

Orarul sunetelor este discutat și aprobat la Consiliul de administrație până la 01.09.2020. Se recomandă stabilirea orarului într-un singur schimb pentru toți elevii. La stabilirea orarului sunetelor, se va ține cont de vârsta elevilor, distanța pe care urmează să o parcurgă până acasă și durata zilei în diferite anotimpuri, astfel încât deplasarea elevilor spre și de la școală să excludă orice pericol pentru viața și sănătatea acestora.

Orarul sunetelor asigură raportul optim între timpul de învățare și timpul de recreere, oferă elevilor și cadrelor didactice suficient timp pentru a se pregăti de ora care urmează. Durata lecției este de 45 de minute. Pe parcursul zilei, pentru toate clasele se programează, în mod obligatoriu, o pauză mare de 20-30 de minute. Durata recreațiilor constituie 10-15 minute după fiecare lecție.

În clasa I, în perioada de adaptare, în luna septembrie, durata lecției constituie 35 de minute.

La stabilirea și aprobarea orarului transportării elevilor din localitățile arondate spre și de la școală, în mod obligatoriu, se va ține cont de orarul lecțiilor, orarul activităților extrașcolare și al cercurilor pe interese.

Orarul lecțiilor și al activităților extrașcolare este discutat și aprobat la Consiliul de administrație al instituției până la 20 septembrie 2020.

Administrația instituției de învățământ elaborează un orar echilibrat, în care alternează disciplinele exacte cu cele umanistice, precum și cu disciplinele din artele curriculare: Arte, Tehnologii și Sport.

În clasele a VIII-a – a IX-a și a X-a – a XII-a pot fi organizate lecții perechi (2 lecții consecutive cu pauza respectivă), la decizia instituției de învățământ.

Orarul evaluărilor sumative la disciplinele școlare se elaborează semestrial, de către directorul adjunct, după aprobarea proiectelor de lungă durată, cu respectarea următoarelor prevederi:

- numărul de evaluări sumative la clasă nu va depăși o disciplină pe zi și 3 discipline pe săptămână;
- la disciplinele școlare din ciclul liceal, la care se susțin teze semestriale, stabilite prin ordinul MECC, nu se admite desfășurarea suplimentară a evaluărilor sumative, pentru a evita suprasolicitarea elevilor.
- ale *Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar*, aprobat prin ordinul MECC nr. 70 din 30.01.20.

Temele pentru acasă se proiectează conform cerințelor curriculare la disciplinele școlare și sunt fixate în catalogul școlar, la rubrica *Sarcini de învățare*, în corespundere cu prevederile *Instrucțiunii privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal* (Ordinul MECC nr. 1249 din 22.08.18).

Disciplinele opționale sunt integrate în orarul de bază, fiind specificate conform titlaturii aprobate oficial.

La elaborarea schemei orare a lecțiilor, în cazul incluziunii parțiale și ocazionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, vor fi prevăzute spații adecvate în raport cu disciplina de studiu și cu specificul cerințelor pentru fiecare elev (*Centre de resurse* amenajate sau alte spații adaptate).

Pentru elevii claselor a IX-a și a XII-a, în ultima săptămână a anului de studii (după 24.05.2021), va fi stabilit un orar cu includerea activităților de pregătire către examenele de absolvire.

## 1.4. Clase și grupe

La constituirea claselor de elevi în învățământul primar, gimnazial și liceal, se va ține cont de *Regulile și normativele sanitaro-epidemiologice de stat „Igienă instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal”*, aprobate prin Hotărârea Ministerului Sănătății și Protecției Sociale al Republicii Moldova, nr. 21 din 29.12.2005.

În învățământul primar pot fi constituite *grupe/clase cu program prelungit*, în conformitate cu *Regulamentul cu privire la funcționarea claselor și grupelor cu program prelungit*, aprobat prin ordinul ME nr. 1 096 din 30.12.2016.

Clasele pot fi divizate în 2 grupe, dacă în clasă sunt 25 și mai mulți elevi, la următoarele discipline:

a. în învățământul primar:

- Limba străină;
- Limba și literatura română, în școlile cu instruire în limba rusă.

b. în învățământul gimnazial:

- Limba străină;
- Limba și literatura română, în școlile cu instruire în limba rusă;
- Informatică;
- Educație tehnologică.

c. în învățământul liceal:

- Limba străină;
- Limba și literatura română, în școlile cu instruire în limba rusă;
- Informatică (lecții practice, profil real – clasele a X-a, a XI-a, a XII-a – 34 de ore; profil umanistic – clasele a X-a, a XI-a, a XII-a – 17 ore);
- Fizică (lucrări practice, profil real – clasa a X-a – 10 ore, clasa a XI-a – 10 ore, clasa a XII-a – 8 ore);

- Chimie (lucrări practice, profil real – clasa a X-a – 6 ore, clasa a XI-a – 3 ore, clasa a XII-a – 9 ore).

**Clasele cu profil** pot fi deschise numai în cazul în care sunt întrunite următoarele condiții:

- sunt identificate surse financiare suficiente de către administrația instituției de învățământ și administrația publică locală;
- instituția de învățământ dispune de cadre didactice calificate și competente în domeniul profilului selectat;
- există suportul curricular pentru disciplinele ce constituie profilul selectat;
- există baza materială, care permite organizarea eficientă a procesului educațional;
- există avizul Organului local de specialitate în domeniul învățământului (în continuare OLSĐ) și al MECC.

În contextul **Programului național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române în instituțiile de învățământ general cu instruire în limbile minorităților naționale (2016-2020)**, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 904 din 31.12.2015, instituțiile de învățământ mixte, cu grupe de predare în limba română și în limbile minorităților naționale, la decizia școlii, pot adera la programul „Integrarea sociolingvistică a elevilor alolingvi prin extinderea numărului de discipline școlare studiate în limba română”. În acest caz, OLSĐ va înainta către MECC un demers. MECC va coordona planurile de învățământ și va acorda suportul necesar în vederea implementării disciplinelor școlare în limba română și, după caz, se va decide asupra divizării în grupe a claselor în care sunt 25 și mai mulți elevi.

## 1.5. Organizarea activităților extrașcolare

Activitățile extrașcolare vor fi organizate și desfășurate conform intereselor și opțiunilor elevilor, în scopul dezvoltării potențialului cognitiv și afectiv al acestora. La planificarea activităților pentru anul calendaristic 2020, se va ține cont de *Programul activităților extrașcolare în învățământul primar și secundar, ciclul I și II*, aprobat prin ordinul MECC nr. 1619 din 10.12.2019.

În scopul organizării activităților extrașcolare (cor, cerc de dans, orchestre, artă decorativă aplicată, design, ikebana, artizanat, pictură, grafică, activități de cercetare la disciplinele de studii etc.), se prevăd a câte 8 ore săptămânal pentru fiecare complet de clase I – a IX-a și a câte 4 ore săptămânal pentru fiecare complet de clase a X-a – a XII-a.

Numărul de ore destinate activităților extrașcolare sportive variază în funcție de numărul de elevi din instituțiile de învățământ, după cum urmează:



Până la 120 de elevi	4 ore (o secție sportivă)
de la 121 până la 280 de elevi	8 ore (2 secții sportive)
de la 281 până la 400 de elevi	16 ore (4 secții sportive)
de la 401 până la 640 de elevi	24 de ore (6 secții sportive)
de la 641 până la 880 de elevi	32 de ore (8 secții sportive)
de la 881 până la 1 120 de elevi	40 de ore (10 secții sportive)
peste 1 121 de elevi	48 de ore (12 secții sportive)

Grupele vor fi constituite în baza cererilor elevilor, din cel puțin 15 elevi (din aceeași clasă sau din clase diferite). Sarcina didactică săptămânală pentru o grupă de elevi este de 4 ore academice.

## 1.6. Disciplinele opționale

Planul-cadru de învățământ oferă fiecărui elev posibilitatea selectării disciplinelor opționale. Disciplinele opționale reprezintă componenta flexibilă a Planului-cadru de învățământ, care contribuie la dezvoltarea unor competențe transversale. Domeniile prioritare includ:

### **Civismul și educația patriotică**

- Participarea în viața civică prin informare permanentă, înțelegerea proceselor politice și administrative, dezvoltarea valorilor statului de drept;
- Exercițarea drepturilor și a obligațiilor cetățenești la nivel local, național și internațional;
- Implicarea în proiecte pentru soluționarea problemelor comunității și de socializare juridică;
- Conștientizarea importanței deciziilor individuale pentru implicațiile locale și globale.

### **Educația pentru sănătate și viața de calitate**

- Obținerea, înțelegerea și interpretarea informațiilor de bază referitoare la sănătate, utilizarea serviciilor publice pentru consolidarea propriei stări de sănătate;
- Valorificarea măsurilor de prevenire a bolilor fizice și mintale, inclusiv a importanței nutriției corecte, a exercițiului fizic, a managementului reducerii stresului;
- Utilizarea informațiilor existente pentru a lua decizii personale corecte în domeniul menținerii și îmbunătățirii stării de sănătate;
- Stabilirea de obiective privind starea de sănătate a familiei și monitorizarea acestora;
- Formarea comportamentului responsabil pentru viața și sănătatea proprie și a celor din jur;

- Înțelegerea problemelor naționale și internaționale referitoare la sănătatea publică.

### **Antreprenoriatul, creativitatea și inovația**

- Proiectarea și promovarea proiectelor în scopul realizării unor obiective pentru dezvoltarea domeniilor de antreprenoriat și inovații;
- Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a creativității;
- Asumarea de riscuri;
- Educația financiară și fiscală;
- Luarea deciziilor personale de natură economică;
- Înțelegerea rolului economiei în societate;
- Utilizarea competențelor antreprenoriale pentru a face opțiuni în carieră.

### **Educația pentru dezvoltare durabilă**

- Utilizarea competențelor în domeniul educației ecologice pentru identificarea soluțiilor în cazul problemelor de nivel local, național și global, precum cele de dezvoltare durabilă, de mediu, de economie verde, de conservare a energiei/utilizare a surselor alternative de energie/promovare a măsurilor de eficiență energetică ș.a.

### **Educația interculturală**

- Înțelegerea și recunoașterea valorilor reprezentanților diferitor culturi;
- Colaborarea, în spiritul respectului reciproc, cu alte persoane din diverse medii din punct de vedere etnic, cultural, religios sau al studiului de viață (a învăța să trăiești alături de alții);
- Dezvoltarea sensibilității interculturale ca o componentă intrinsecă a cetățeniei democratice.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării propune o listă orientativă de discipline opționale, pentru care au fost elaborate și aprobate curricula. Lista respectivă poate fi accesată pe site-ul ministerului [www.mecc.gov.md](http://www.mecc.gov.md). Lista este completată cu alte discipline opționale, odată cu aprobarea curricula pentru acestea la Consiliul Național pentru Curriculum.

Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și cele ale UTA Găgăuzia pot stabili componenta locală a curriculumului pentru instituțiile din subordine, care va avea o pondere de cel mult 5% din cota disciplinelor opționale în învățământul primar și gimnazial și de cel mult 10% din cota disciplinelor opționale în învățământul liceal (în conformitate cu prevederile art. 40 (10) din Codul educației al Republicii Moldova).

În context, rămâne valabilă condiția respectării metodologiei existente, care include etapele: elaborarea curriculumului la disciplina opțională, examinarea acestuia la ședința catedrei/comisiei metodice din aria de referință și la ședința Consiliului profesoral al instituției, coordonarea cu specialiștii OLSDÎ și înaintarea către Consiliul Național pentru Curriculum spre aprobare.

Administrația instituției de învățământ va analiza domeniile de interes ale elevilor, capacitățile instituționale (pregătirea cadrelor didactice, materialele didactice disponibile etc.) și va decide asupra ofertei privind orele opționale pentru anul de studii următor, aceasta fiind prezentată, în mod obligatoriu, elevilor pentru alegere.

**În luna mai**, părinții/reprezentanții legali ai elevilor din învățământul primar și elevii din clasele învățământului gimnazial și liceal își vor exprima, în baza cererii în scris, opțiunile de studiere a disciplinelor opționale pentru anul viitor de studii. Elevii din clasa a X-a vor indica disciplinele opționale solicitate în baza cererii de înmatriculare în învățământul liceal. Componenta opțională a Planului-cadru de învățământ, stabilită în baza cererii elevilor, se aprobă de către Consiliul profesoral al instituției nu mai târziu de 20 septembrie 2020, în condițiile prevederilor pct. 9.5. din *Reglementările organizaționale speciale privind finalizarea în condiții de carantină a anului de studii 2019-2020 în învățământul general*, aprobate prin ordinul MECC nr. 427 din 04.05.2020.

Fiecare elev, cu excepția elevilor din clasele/instituțiile cu profil și cele bilin-gve, studiază, **în mod obligatoriu, o disciplină opțională**, în funcție de modelul de Plan-cadru selectat pentru implementare. Odată exprimată opțiunea pentru o anumită disciplină, frecventarea ei și realizarea prevederilor curriculare devin obligatorii.

Disciplinele opționale pot fi realizate în clase sau în grupe a câte cel puțin 12 elevi în localitățile rurale și, cel puțin, a câte 15 elevi în localitățile urbane. În cazul în care grupa este constituită din elevii unei singure clase, orele opționale se înregistrează în catalogul clasei respective. Dacă grupa include elevi din 2 sau mai multe clase, orele se înscriu într-un registru/catalog special de evidență.

Orele opționale se tarifează similar orelor din trunchiul comun. Cadrele didactice, care predau o disciplină opțională recomandată de Planul-cadru sau aprobată conform cerințelor în vigoare în cadrul altui domeniu sau altei arii curriculare decât cea la care aparține disciplina predată de bază, vor fi tarificate în condiții generale, cu păstrarea gradului didactic deținut, în conformitate cu prevederile art. 11 al *Regulamentului de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, profesional tehnic și din cadrul serviciilor de asistență psihopedagogică*, aprobat prin ordinul MECC nr. 62 din 23.01.2018. **Orele opționale nu pot fi utilizate pentru extindere la disciplinele obligatorii.**

La disciplinele opționale, în ciclul gimnazial și liceal, evaluarea se realizează ca și la disciplinele obligatorii. Nu se acordă notă la disciplina opțională *Religia*.

Instituția de învățământ va include în catalogul clasei sau în registrul/catalogul special destinat pentru înregistrarea disciplinelor opționale și în dosarul personal al elevului, disciplina opțională studiată și notele obținute. La înregistrarea disciplinelor opționale în catalogul școlar, se va respecta *Instrucțiunea privind completarea catalogului școlar*, aprobată prin ordinul MECC, în anul curent de studii.

În cazul transferului elevului în altă instituție de învățământ, în certificatul cu situația academică eliberat, se va include și disciplina opțională studiată, numărul de ore, rezultatele (notele) elevului la disciplina respectivă.

## 1.7. Asigurarea protecției vieții și sănătății elevilor

Asigurarea securității și protecția vieții și sănătății tuturor copiilor este prioritară, iar instituțiile de învățământ vor implica elevii în activități ce vizează:

- formarea comportamentului responsabil pentru viața și sănătatea proprie și a celor din jur (inclusiv, învățarea și respectarea regulilor de circulație rutieră, a regulilor de comportament adecvat în cadrul situațiilor excepționale, acordarea primului ajutor, siguranța online);
- învățarea și recunoașterea formelor de violență asupra copilului, a persoanelor/a instituțiilor cu atribuții în protecția drepturilor copilului;
- formarea culturii informaționale și a unui comportament corect și sigur de utilizare a Internetului.

Formarea la elevi a deprinderilor și atitudinilor de comportament responsabil în caz de situații excepționale va fi realizată în clasele I – a XII-a în cadrul disciplinei *Dezvoltare personală*, în conformitate cu prevederile curriculare la unitatea de învățare *Securitatea personală*. Cadrele didactice care vor preda disciplina *Dezvoltare personală* pot adapta conținuturile respective la particularitățile psihofizice ale elevilor, precum și la specificul localității, al aspectelor sezoniere etc.

În contextul dezvoltării la elevi a competențelor transversale/transdisciplinare, formarea comportamentului responsabil, în caz de situații excepționale, se va realiza și în baza principiului integrat, prin prisma tuturor disciplinelor școlare. Cadrele didactice vor explora oportunitățile oferite de curricula la disciplinele *Biologie, Fizică, Chimie, Informatică, Educație pentru societate, Educație civică, Educație tehnologică, Educație fizică* etc. Sugestiile metodologice cu referire la subiect sunt incluse în *Reperete metodologice privind organizarea procesului educațional* la disciplinele respective, actualizate la începutul fiecărui an de studii, aprobate de către MECC și plasate pe pagina web: [www.mecc.gov.md](http://www.mecc.gov.md).

De asemenea, pe aceeași pagină web, sunt plasate *Reperete metodologice* adresate instituțiilor de învățământ general privind planificarea și desfășurarea activităților de formare la elevi a comportamentului responsabil în caz de situații excepționale și/sau de risc (cutremur, inundații, accidente rutiere, electrocutare, pericol de înec, intoxicare etc.)

Administrația instituțiilor de învățământ va include în Planul anual de activitate al instituției un compartiment special „Asigurarea protecției vieții și sănătății elevilor”, care va conține activități de instruire planificate în instituție, în afara orelor de curs. Elevii vor fi antrenați *trimestrial* în activități de simulare, organizate

în comun cu Inspectoratul Național de Patrulare și serviciile teritoriale ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență. Suplimentar, vor fi proiectate și desfășurate diverse activități extrașcolare la nivel de școală, raion/municipiu, republică, spre exemplu: concursul „Securitatea la trafic înseamnă viață”, școala securității pentru copii „Împună rădăcinile”, competiții la ciclism, excursii la școala securității a MAI etc.

Pentru informarea și sensibilizarea privind riscurile online, consolidarea culturii digitale și sporirea nivelului de conștientizare privind amenințările din mediul online, precum și pentru modalitățile de protecție pe Internet, în instituțiile de învățământ vor fi organizate diverse activități pentru elevi, cadre didactice, părinți, cu referire la siguranța copiilor, precum desfășurarea lunarului Securității cibernetice (în octombrie) și marcarea Zilei Internaționale a Siguranței pe Internet (în februarie). Resursele didactice utile pot fi accesate pe site-ul MECC, directoriul Siguranța copiilor pe Internet <https://mecc.gov.md/ro/content/siguranta-copiilor-internet> și pe site-ul CI La Strada <https://siguronline.md/>.

Administrația instituțiilor de învățământ va implica toți angajații, elevii și părinții în activități de prevenire a violenței față de copii. În toate instituțiile de învățământ se va respecta **Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului**, stabilită prin ordinul nr. 77 al ME din 22.02.2013.

Administrația instituțiilor de învățământ și toți angajații vor soluționa cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului în cooperare cu alte instituții și servicii comunitare, în conformitate cu prevederile ***Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor-victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului***, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 270 din 08.04.2014.

În scopul prevenirii și combaterii fenomenului de abandon și absenteism școlar, implementării metodelor de management educațional bazat pe date veridice și relevante, în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014, administrația instituțiilor de învățământ, de comun cu OLSDÎ și alte structuri, va implica toți angajații, specialiștii competenți în domeniul educației, elevii și părinții în activități de prevenire și combatere a absenteismului și abandonului școlar.

OLSDÎ vor asigura aplicarea ***Instrucțiunii privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și absenteismului*** și implementarea ***Planului de acțiuni pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și absenteismului în învățământul general***, ambele documente, aprobate prin ordinul nr. 559 al ME din 12.06.2015.

## II. PLANUL-CADRU DE ÎNVĂȚĂMÂNT

### 2.1. Planul-cadru pentru clasele I-IX

Disciplina școlară	Aria curriculară		Învățământul primar				Învățământul gimnazial			
	Clasele / Numărul de ore									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
<b>Limbă și comunicare</b>										
1. Limba și literatura română	8	7	7	7	6	6	5	5	5	
2. Limba străină	-	2	2	2	2	2	2	2	2	
3. Limba rusă*	-	-	-	-	2	2	2	2	2	
<b>Matematică și științe</b>										
1. Matematică	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
2. Științe	-	1	1	1	1	-	-	-	-	
3. Biologie	-	-	-	-	-	1	2	2	2	
4. Fizică	-	-	-	-	-	1	2	2	2	
5. Chimie	-	-	-	-	-	-	1	2	2	
6. Informatică	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
<b>Educație socioumanistică</b>										
1. Istoria românilor și universală	-	-	-	1	2	2	2	2	2	
2. Geografie	-	-	-	-	1	1	1	1	1	
3. Educație moral-spirituală	1	1	1	1	-	-	-	-	-	
4. Educație pentru societate	-	-	-	-	1	1	1	-	-	
5. Educație civică	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
<b>Arte</b>										
1. Educație muzicală	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
2. Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	-	-	
<b>Tehnologii</b>										
1. Educație tehnologică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
<b>Sport</b>										
1. Educație fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>										
1. Dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
<b>Discipline opționale</b>										
Discipline opționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
<b>Număr total de ore</b>	<b>20</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>26</b>	<b>27</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>29</b>	

#### NOTE:

- Instituțiile de învățământ, care pot asigura condițiile necesare pentru a studia a doua limbă străină pentru întreaga perioadă a ciclului gimnazial, pot oferi oportunitatea de a studia a doua limbă străină în anul de studii 2020-2021, începând cu 2 ore săptămânal în clasa a V-a. Elevii care au început studiul limbii ruse în clasa a V-a vor continua studiul limbii ruse până la absolvirea ciclului gimnazial. Pentru elevii claselor a V-a, în perioada de adaptare la treapta gimnazială, se recomandă evitarea deplasării elevilor în diferite săli de clasă, renunțându-se la sistemul de cabinete.
- În instituțiile de învățământ în care studiază elevi de etnie romă, în clasele I-IV, în condiția prezenței a 15 elevi în clasă, se va studia disciplina obligatorie *Istoria, cultura și tradițiile romilor din Republica Moldova*, 1 oră săptămânal.

## 2.2. Lista disciplinelor opționale recomandate pentru clasele I-IV

<b>Limbă și comunicare</b>	
1.	Cultura bunei vecinătăți
2.	O oră pentru lectură
3.	În împărăția cuvântului
4.	Tainele comunicării
5.	Elemente de cultură și civilizație a Franței
6.	Educație pentru media (cl. III-IV)
<b>Matematică și științe</b>	
7.	Educație ecologică
8.	Educație pentru sănătate
9.	Matematică distractivă
10.	În împărăția lui MATE
11.	Robotică (cl. III-IV)
12.	Informatică (cl. II-IV)
13.	Matematică în cotidian (cl. I-IV)
14.	Matematică pentru isteți (cl. I-IV)
<b>Educație socioumanistică</b>	
15.	Religie
16.	Educație economică și antreprenorială
17.	Educație interculturală
18.	Educație pentru drepturile omului (cl. I-IV)
<b>Sport</b>	
19.	Educație fizică și fotbal (cl. I-IV)

## 2.3. Lista disciplinelor opționale recomandate pentru clasele V-IX

Limbă și comunicare	
1.	Citind, învăț să fiu
2.	Teoria și practica traducerii (cl. IX)
3.	Elemente de cultură și civilizație a Franței
4.	Elemente de cultură și civilizație spaniolă
5.	Istoria, cultura și tradițiile poporului american (cl. IX)
6.	Lectură pentru ghidare în carieră (cl. V-IX)
7.	Educație pentru media (cl. VII-VIII)
Matematică și științe	
8.	Educație ecologică
9.	Educație pentru sănătate
10.	Surse de energie regenerabile (cl. VII-IX)
11.	Produsele chimice și securitatea personală (cl. VIII)
12.	Matematică distractivă (cl. V-VI)
13.	Aritmetică mentală și Abacus (cl. V-VII)
14.	Matematică aplicativă (cl. IX)
15.	Robotică (cl. VII-IX)
16.	Informatică (cl. V-VI)
17.	Educație în bioetică (cl. V-XI)
Educație socioumanistică	
18.	Educație economică și antreprenorială
19.	Educație socială și financiară
20.	Învățăm a gândi și a acționa strategic
21.	Educație pentru echitate de gen și șanse egale
22.	Educație pentru drepturile omului (cl. I-IX)
23.	Educație pentru dezvoltarea comunității
24.	Educație prin film. <i>O lume de văzut</i>
25.	Istoria trăită – istoria povestită (cl. VI-XII)
26.	Istoria și cultura locală (cl. V-IX)
27.	Religie
28.	Educație interculturală
29.	Educație pentru toleranță
30.	Arta comportamentului moral (cl. V-IX)
31.	Holocaust: istorie și lecții de viață
32.	Geografie aplicată (cl. V)
Arte	
33.	Limbajul formelor vizuale (cl. VIII)
Tehnologii	
34.	Tehnologia Informației și a Comunicațiilor (cl. VIII-IX)

### NOTĂ:

- Disciplinele opționale *Educație ecologică* și *Educație pentru media* (clasele a VII-a – a VIII-a), având caracter integrat, pot fi predate și în cadrul ariei curriculare **Educație socioumanistică**.



## 2.4. Planul-cadru pentru clasele I-IX bilingve

Disciplina școlară	Aria curriculară		Învățământul primar				Învățământul gimnazial			
	Clasele / Numărul de ore									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
<b>Limbă și comunicare</b>										
1. Limba și literatura română	8	7	7	7	6	6	5	5	5	
2. Limba străină I	3	3	3	3	4	4	4	4	4	
3. Limba străină II	-	-	-	-	2	2	2	2	2	
<b>Matematică și științe</b>										
1. Matematică	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
2. Științe	-	1	1	1	1	-	-	-	-	
3. Biologie	-	-	-	-	-	1	2	2	2	
4. Fizică	-	-	-	-	-	1	2	2	2	
5. Chimie	-	-	-	-	-	-	1	2	2	
6. Informatică	-	-	-	-	-	-	1	1	1	
<b>Educație socioumanistică</b>										
1. Istoria românilor și universală	-	-	-	1	2	2	2	2	2	
2. Geografie	-	-	-	-	1	1	1	1	1	
3. Educație moral-spirituală	1	1	1	1						
4. Educație pentru societate	-	-	-	-	1	1	1	-	-	
5. Educație civică	-	-	-	-	-	-	-	1	1	
<b>Arte</b>										
1. Educație muzicală	1	1	1	1	1	1	1	1	-	
2. Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	-	-	
<b>Tehnologii</b>										
1. Educație tehnologică	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
<b>Sport</b>										
1. Educație fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>										
1. Dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
<b>Număr total de ore</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>27</b>	<b>28</b>	<b>31</b>	<b>31</b>	<b>30</b>	

### NOTE:

- Respectivul Plan de învățământ se aplică în instituțiile cu predarea, în clasele a V-a – a IX-a, a disciplinelor: *Matematică, Fizică, Chimie, Biologie* în limba franceză/engleză/germană.
- La absolvirea ciclului gimnazial, elevii vor susține examenul la *Matematică* în limba în care au studiat disciplina.
- În clasa a V-a, în funcție de posibilitățile și condițiile existente în fiecare instituție (cadre didactice calificate, manuale și materiale didactice, curriculum aprobat), elevii mai pot alege o limbă străină care va fi studiată (engleză, franceză, germană, rusă etc.).

## 2.5. Planul-cadru pentru clasele I-IV Programul educațional alternativ „Pas cu Pas”

Aria curriculară	Clasele / Numărul de ore			
Disciplina școlară	I	II	III	IV
<b>Limbă și comunicare</b>				
1. Limba și literatura română	5	5	5	5
2. Limba străină	-	2	2	2
<b>Matematică și științe</b>				
1. Matematică	4	4	4	4
2. Științe	-	1	1	1
<b>Educație socioumanistică</b>				
1. Istoria românilor și universală	-	-	-	1
2. Educație moral-spirituală	1	1	1	1
<b>Arte</b>				
1. Educație muzicală	1	1	1	1
2. Educație plastică	1	1	1	1
<b>Tehnologii</b>				
1. Educație tehnologică	1	1	1	1
<b>Sport</b>				
1. Educație fizică	2	2	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>				
1. Dezvoltare personală	1	1	1	1
1. Proiecte tematice	4	3	3	3
2. Activități în grup	3	3	3	3
<b>Număr total de ore</b>	<b>23</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>26</b>

## 2.6. Planul-cadru pentru învățământul liceal (clasele cu instruire în limba română)

### MODELUL I

#### Notă explicativă:

Acest model are ca scop fundamentarea științifică a studiilor liceale, a cadrului necesar pentru crearea profilului elevului pe durata învățământului liceal și pentru accederea ulterioară în învățământul superior.

**Clasa a X-a:** Indiferent de profilul selectat la admitere, toți elevii de liceu studiază conform aceluiași Plan-cadru care nu include discipline opționale.

#### Clasele a XI-a – a XII-a (profil real):

- A. Componenta invariabilă – 4 discipline școlare – alcătuită din:** 2 discipline școlare ce constituie componenta lingvistică și 2 discipline școlare de referință profilului real (*Matematică, Informatică*) – OBLIGATORIU;
- B. Extensie curriculară:** studierea la un nivel avansat a sugestiilor de conținuturi curriculare ale disciplinelor școlare de profil – OBLIGATORIU;
- C. Disciplinele specifice profilului:** include lista disciplinelor școlare cu profil real – OBLIGATORIU;
- D. Componenta variabilă:** include lista disciplinelor școlare cu profil umanistic – OBLIGATORIU 2 ore;
- E. Sport** – disciplina *Educație fizică* desfășurată în afara schemei-orare are statut de disciplină OBLIGATORIE.

#### Clasele a XI-a – a XII-a (profil umanistic):

- A. Componenta invariabilă – 4 discipline școlare – alcătuită din:** 3 discipline școlare constituie componenta lingvistică și o disciplină școlară de referință profilului umanistic (*Istoria românilor și universală*) – OBLIGATORIU;
- B. Extensie curriculară:** studierea la un nivel avansat a sugestiilor de conținuturi curriculare ale disciplinelor de profil – OBLIGATORIU;
- C. Disciplinele specifice profilului:** include lista disciplinelor școlare cu profil umanistic – OBLIGATORIU;
- D. Componenta variabilă:** include lista disciplinelor școlare cu profil real – OBLIGATORIU 3 ore;
- E. Sport** – disciplina *Educație fizică* desfășurată în afara schemei-orare are statut de disciplină OBLIGATORIE.

<b>Disciplina școlară</b>	<b>Compartimentul</b>	<b>Numărul de ore</b>
		<b>Clasa a X-a</b>
<b>Limbă și comunicare</b>		
1. Limba și literatura română		3
2. Limba străină I		2
3. Limba străină II		2
4. Literatura universală		2
<b>Matematică și științe</b>		
1. Matematică		3
2. Fizică. Astronomie		3
3. Chimie		3
4. Biologie		3
<b>Educație socioumanistică</b>		
1. Istoria românilor și universală		3
2. Geografie		2
3. Educație pentru societate		2
<b>Tehnologii</b>		
1. Informatică		2
<b>Sport</b>		
1. Educație fizică		2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>		
1. Dezvoltare personală		1
<b>Număr total de ore</b>		<b>33</b>

**Planul-cadru pentru clasele XI-XII liceale, profil real  
(instruire în limba română)**

<b>Disciplina școlară</b>	<b>Componenta</b>	<b>Profil real</b>	
		<b>Clasa a XI-a</b>	<b>Clasa a XII-a</b>
<b>Componenta invariabilă</b>			
1. Limba și literatura română		4	4
2. Limba străină I		3	3
3. Matematică		5	5
4. Informatică		2	2

<b>Extensii</b>		
1. Matematică	1	2
2. Tehnologia informației și a comunicațiilor	1	1
3. Fizică. Astronomie	1	-
<b>Discipline specifice profilului</b>		
1. Fizică. Astronomie	3	3
2. Chimie	2	3
3. Biologie	3	2
<b>Componenta variabilă (obligatorii sunt 2 ore)</b>		
1. Geografie	1	1
2. Istoria românilor și universală	1	1
3. Educație pentru societate	1	1
<b>Sport</b>		
1. Educație fizică	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>		
1. Dezvoltare personală	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>30</b>	<b>30</b>

**Planul-cadru pentru clasele XI-XII liceale, profil umanistic  
(instruire în limba română)**

<b>Disciplina școlară</b>	<b>Componenta</b>	<b>Profil umanistic</b>	
		<b>Clasa a XI-a</b>	<b>Clasa a XII-a</b>
<b>Componenta invariabilă</b>			
1. Limba și literatura română		5	6
2. Limba străină I		3	3
3. Istoria românilor și universală		4	4
4. Limba străină II		2	2
<b>Extensii curriculare</b>			
1. Limba străină I		2	2
2. Istoria românilor și universală		2	2
<b>Discipline specifice profilului</b>			
1. Geografie		2	2
2. Educație pentru societate		1	1
3. Literatura universală		2	1

<b>Componenta variabilă (obligatorii sunt 3 ore)</b>		
1. Informatică	1	1
2. Biologie	1	1
3. Chimie	1	1
4. Fizică. Astronomie	2	2
5. Matematică	2	2
<b>Sport</b>		
1. Educație fizică	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>		
1. Dezvoltare personală	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>29</b>	<b>29</b>

**NOTĂ:**

- Modelul I poate fi aplicat începând cu clasa a X-a, în condiția existenței a cel puțin **2 (două)** clase la paralelă.

## 2.7. Planul-cadru pentru învățământul liceal (pentru LICEU TEORETIC cu profil REAL și profil UMANISTIC)

### MODELUL II

Compartimentul  Disciplina școlară		Învățământul liceal					
		Clasa a X-a		Clasa a XI-a		Clasa a XII-a	
		umanistic	real	umanistic	real	umanistic	real
<b>Discipline obligatorii</b>							
1.	Limba și literatura română	5	4	5	4	5	4
2.	Limba străină I	4	4	4	4	4	4
3.	Istoria românilor și universală	3	2	3	2	3	2
4.	Geografie	2	2	2	2	2	2
5.	Matematică	2	5	2	5	2	5
6.	Educație fizică	2	2	2	2	2	2
7.	Dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1
<b>Discipline la alegere (7 ore)</b>							
1.	Literatura universală	1	-	1	-	1	-
2.	Limba străină II	2	2	2	2	2	2
3.	Educație pentru societate	1	1	1	1	1	1
4.	Biologie	1	2	1	3	1	3
5.	Chimie	1	3	1	2	1	3
6.	Fizică. Astronomie	1	3	1	3	2	3
7.	Informatică	1	2	1	2	1	2
<b>Discipline opționale</b>							
1.	Din lista disciplinelor opționale recomandată de către MECC	1	1	1	1	1	1
<i>Total ore obligatorii</i>		<i>19</i>	<i>20</i>	<i>19</i>	<i>20</i>	<i>19</i>	<i>20</i>
<i>Total ore la alegere</i>		<i>7</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>7</i>	<i>7</i>
<i>Total ore opționale</i>		<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<b>Număr total de ore</b>		<b>27</b>	<b>28</b>	<b>27</b>	<b>28</b>	<b>27</b>	<b>28</b>

**NOTE:**

- Elevii au dreptul să aleagă discipline din **Compartimentul Discipline la alegere**, încadrându-se în 7 ore, precum și la solicitarea a 1 oră opțională din lista disciplinelor din **Compartimentul Discipline opționale**. La solicitarea elevilor și la decizia administrației instituției, elevii pot opta pentru 1 oră din **Compartimentul Discipline opționale**, în favoarea disciplinelor școlare din **Compartimentul Discipline la alegere**. În cazul dat, numărul maxim de ore săptămânal pentru profilul real nu va depăși 29 de ore săptămânal.
- Modelul II poate fi aplicat începând cu clasa a X-a, în condiția existenței a cel puțin 2 (**două**) clase la paralelă.

## 2.7.1. Planul-cadru pentru învățământul liceal (pentru LICEU TEORETIC cu profil REAL)

### MODELUL II

Compartimentul Disciplina școlară		Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
		real	real	real
<b>Discipline obligatorii</b>				
1.	Limba și literatura română	4	4	4
2.	Limba străină I	3	3	3
3.	Matematică	5	5	5
4.	Biologie	2	3	3
5.	Chimie	3	2	3
6.	Fizică. Astronomie	3	3	4
7.	Informatică	2	2	2
8.	Educație fizică	2	2	2
9.	Dezvoltare personală	1	1	1
<b>Discipline la alegere (4 ore)</b>				
1.	Limba străină II	2	2	2
2.	Istoria românilor și universală	2	2	2
3.	Geografie	2	2	2
4.	Educație pentru societate	2	2	-
<b>Discipline opționale</b>				
1.	Din lista disciplinelor opționale recomandată de către MECC	1	1	-
<i>Total ore obligatorii</i>		<b>25</b>	<b>25</b>	<b>27</b>
<i>Total ore la alegere</i>		<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>
<i>Total ore opționale</i>		<b>1</b>	<b>1</b>	<b>-</b>
<b>Număr total de ore</b>		<b>30</b>	<b>30</b>	<b>31</b>

**NOTE:**

- Elevii au dreptul să aleagă discipline din **Compartimentul Discipline la alegere**, încadrându-se în 4 ore, precum și la solicitarea a 1 oră opțională din lista disciplinelor din **Compartimentul Discipline opționale**. În cazul în care elevii pledează pentru studierea mai multor discipline din **Compartimentul Discipline la alegere**, ei pot renunța la disciplinele opționale.
- Modelul II poate fi aplicat începând cu clasa a X-a, în condiția existenței a cel puțin **2 (două)** clase la paralelă.



## 2.7.2. Planul-cadru pentru învățământul liceal (pentru LICEU TEORETIC cu profil UMANISTIC)

### MODELUL II

Disciplina școlară		Compartimentul	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
		umanistic	umanistic	umanistic	umanistic
<b>Discipline obligatorii</b>					
1.	Limba și literatura română		5	5	5
2.	Limba străină I		4	4	4
3.	Limba străină II		2	2	2
4.	Istoria românilor și universală		4	4	4
5.	Geografie		2	2	2
6.	Educație pentru societate		2	1	1
7.	Literatura universală		1	2	2
8.	Educație fizică		2	2	2
9.	Dezvoltare personală		1	1	1
<b>Discipline la alegere (4 ore)</b>					
1.	Matematică		2	2	2
2.	Biologie		1	1	1
3.	Chimie		1	1	1
4.	Fizică. Astronomie		2	2	2
5.	Informatică		1	1	1
<b>Discipline opționale</b>					
1.	Din lista disciplinelor opționale recomandată de către MECC		1	1	1
<b>Discipline opționale profil</b>					
1.	Din lista disciplinelor opționale recomandată de către MECC		1	1	1
<b>Discipline opționale alte profiluri</b>					
<i>Total ore obligatorii</i>			23	23	23
<i>Total ore la alegere</i>			4	4	4
<i>Total ore opționale + opționale profil</i>			2	2	2
<b>Număr total de ore</b>			<b>29</b>	<b>29</b>	<b>29</b>

**NOTE:**

- Elevii au dreptul să aleagă discipline din **Compartimentul Discipline la alegere**, încadrându-se în 4 ore, precum și la solicitarea a 2 ore opționale din lista disciplinelor din **Compartimentul Discipline opționale + Discipline opționale profil**. În cazul în care elevii optează pentru studierea mai multor discipline din **Compartimentul Discipline la alegere**, ei pot renunța la disciplinele opționale.
- Modelul II poate fi aplicat începând cu clasa a X-a, în condiția existenței a cel puțin **2 (două)** clase la paralelă.

## 2.8. Planul-cadru pentru învățământul liceal

### MODELUL III

#### Notă explicativă:

**Clasa a X-a:** Elevii vor studia conform Planului-cadru general (modelul IV) pentru învățământul liceal, aprobat de către MECC.

**Clasele a XI-a – a XII-a:** Elevii vor studia în baza a 3 module educaționale, după cum urmează:

**Modulul I. Instruire academică de bază (24 ore/săptămână)** ce include:

- a) **disciplinele obligatorii**, inclusiv 17 ore/săptămână alocate profilului umanistic și 14 ore/săptămână alocate profilului real (*Limba și literatura română, Limba străină și, în funcție de profil, Istoria românilor și universală sau Matematică*);
- b) **disciplinele la alegerea elevului**. Elevul va alege, din lista propusă, un număr de discipline, cu un număr sumăr de 7 ore/săptămână – profilul umanistic și 10 ore/săptămână – profilul real.

**Modulul II. Instruire opțională (3-4 ore/săptămână).** Elevii vor selecta 1-3 discipline opționale din lista propusă, cu un număr total de 3-4 ore/săptămână.

Instruirea opțională se va desfășura în baza Curricula elaborate la nivelul instituției, aprobate în mod regulamentar de către MECC.

**Modulul III. Implicare/dezvoltare de vocație (2 ore/săptămână).** Elevii își vor dezvolta abilități specifice prin implicarea obligatorie în diverse activități comunitare, culturale, creative, științifice, alegând să urmeze una dintre opțiunile modulului III. Activitățile date se vor desfășura în afara orelor de curs (se permite eventual și în afara teritoriului instituției), dar vor fi monitorizate de către instituția de învățământ. Numărul minimal de ore anual de implicare – 70. Activitățile vor fi evaluate în baza prezentării Rapoartelor semestriale și anuale.

Disciplina școlară	Clasa a X-a	
	umanistic	real
<b>Limbă și comunicare</b>		
1. Limba și literatura română	5	4
2. Limba străină I	3	3
3. Limba străină II	2	-
4. Literatura universală	1	-
<b>Matematică și științe</b>		
1. Matematică	3	5
2. Fizică. Astronomie	2	3
3. Chimie	1	3
4. Biologie	1	2
<b>Educație socioumanistică</b>		
1. Istoria românilor și universală	3	2
2. Geografie	2	2
3. Educație pentru societate	1	1
<b>Tehnologii</b>		
1. Informatică	1	2
<b>Sport</b>		
1. Educație fizică	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>		
1. Dezvoltare personală	1	1
<i>Discipline opționale</i>	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>28-29</b>	<b>29-30</b>

**NOTĂ:**

- Modelul III poate fi aplicat începând cu clasa a X-a, în condiția existenței a cel puțin **2 (două)** clase la paralelă.

## MODULUL I. INSTRUIRE ACADEMICĂ DE BAZĂ

Disciplina școlară	Clasa a XI-a		Clasa a XII-a	
	umanistic	real	umanistic	real
<b>Discipline obligatorii</b>				
1. Limba și literatura română	5	4	5	4
2. Limba străină I	3+2*	3	3+2*	3
3. Istoria românilor și universală	3+2*	-	3+2*	-
4. Matematică	-	5	-	5
5. Educație fizică	2	2	2	2
6. Dezvoltare personală	1	1	1	1
<b>Discipline la alegere</b>				
7. Istoria românilor și universală	-	0/2	-	0/2
8. Matematică	0/3	-	0/3	-
9. Limba străină II	-	-	-	-
10. Literatura universală	-	-	-	-
11. Geografie	0/2+2*	0/2	0/1+2*	0/1
12. Educație pentru societate	0/1	0/1	0/1	0/1
13. Fizică. Astronomie	0/2	0/3+2*	0/2	0/4+2*
14. Chimie	0/1	0/2+2*	0/1	0/3+2*
15. Biologie	0/1	0/3+2*	0/1	0/3+2*
16. Informatică	0/1	0/2+2*	0/1	0/2+2*
17. Tehnologii informaționale	0/1	0/2	0/1	0/2
<i>Total ore discipline obligatorii</i>	<i>18</i>	<i>15</i>	<i>18</i>	<i>15</i>
<i>Total ore discipline la alegere</i>	<i>7</i>	<i>10</i>	<i>7</i>	<i>10</i>
<b>Număr total de ore instruire academică de bază</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>25</b>

2\* – extensie curriculară (modul de activitate practică și aplicativă)

## MODULUL II. INSTRUIRE OPȚIONALĂ

Disciplina școlară	Clasa a XI-a Profil umanistic/real	Clasa a XII-a Profil umanistic/real
1. Limba străină II	0/2	0/2
2. Educație pentru societate	0/1	0/1
3. Literatura universală	0/2	0/2
4. Educație economică și antreprenorială	0/1	0/1
5. Disciplina opțională din lista recomandată de către MECC	0/1	0/1
<b>Număr total de ore instruire opțională</b>	<b>3-4</b>	<b>3-4</b>

## MODULUL III. IMPLICARE / DEZVOLTARE DE VOCAȚIE

Disciplina școlară	Clasa a XI-a Profil umanistic/real	Clasa a XII-a Profil umanistic/real
Voluntariat comunitar	0/2	0/2
Instruire și creativitate culturală (arte, muzică, literatură)	0/2	0/2
Cercetare și creativitate tehnologică	0/2	0/2
<b>Număr total de ore implicare/ dezvoltare de vocație</b>	<b>2</b>	<b>2</b>
<b>Număr total de ore pentru modulele I, II, III</b>	<b>29-30</b>	<b>29-30</b>

## 2.9. Planul-cadru pentru învățământul liceal (general)

### MODELUL IV

Disciplina școlară	Profilul / Numărul de ore pe clase					
	Umanistic			Real		
	X	XI	XII	X	XI	XII
<b>Limbă și comunicare</b>						
1. Limba și literatura română	5	5	5	4	4	4
2. Limba străină I	3	3	3	3	3	3
3. Limba străină II	2	2	2	-	-	-
4. Literatură universală	1	2	2	-	-	-
<b>Matematică și științe</b>						
1. Matematică	3	3	3	5	5	5
2. Fizică. Astronomie	2	2	2	3	3	4
3. Chimie	1	1	1	3	2	3
4. Biologie	1	1	1	2	3	3
<b>Educație socioumanistică</b>						
1. Istoria românilor și universală	3	3	3	2	2	2
2. Geografie	2	2	1	2	2	1
3. Educație pentru societate	1	1	1	1	1	1
<b>Tehnologii</b>						
1. Informatică	1	1	1	2	2	2
<b>Sport</b>						
1. Educație fizică	2	2	2	2	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>						
1. Dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1
Discipline opționale	1	1	1	1	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>29</b>	<b>31</b>	<b>31</b>	<b>32</b>

#### NOTĂ:

- În clasele a X-a – a XII-a, profil real, în funcție de posibilitățile și condițiile existente în fiecare instituție (cadre didactice calificate, manuale și materiale didactice), elevii pot opta pentru studierea limbii străine II. Studiul limbii străine II poate începe doar în clasa a X-a, iar instituția de învățământ va asigura obligatoriu continuitatea studierii disciplinei nominalizate (în anii următori, în clasele a XI-a și a XII-a). Instituțiile de învățământ care vor opta pentru introducerea studierii limbii străine II în clasa a X-a vor prezenta Planul de învățământ pentru coordonare OLSĐI și spre aprobare MECC.

## 2.10. Lista disciplinelor opționale recomandate pentru clasele X-XII

<b>Limbă și comunicare</b>	
1.	Citind, învăț să fiu
2.	Cultura vorbirii
3.	Teoria și practica traducerii (cl. XI)
4.	Elemente de cultură și civilizație a Franței
5.	Elemente de cultură și civilizație spaniolă
6.	Cultura și civilizația Germaniei și a Franței (cl. X-XII)
7.	Învățăm să vorbim argumentat (cl. X-XI)
8.	Educație pentru media (cl. X-XI)
<b>Matematică și științe</b>	
9.	Educație ecologică
10.	Educație pentru sănătate
11.	Chimia și explorarea mediului
12.	Robotică
13.	Istoria Matematicii (cl. X-XI)
<b>Educație socioumanistică</b>	
14.	Educație economică și antreprenorială
15.	Introducere în sociologie (cl. XI)
16.	Învățăm a gândi și a acționa strategic
17.	Educație pentru echitate de gen și șanse egale
18.	Educație pentru dezvoltarea comunității
19.	Educație prin film. <i>O lume de văzut</i>
20.	Integrare europeană pentru tine
21.	Să ne cunoaștem mai bine
22.	Relații armonioase în familie
23.	Etica vieții de familie (cl. X-XII)
24.	Holocaust: istorie și lecții de viață
25.	Religie. Cultul ortodox (cl. X-XII)
<b>Tehnologii</b>	
26.	Administrarea calculatoarelor și a rețelelor (cl. X-XI, profil real)
27.	Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
28.	Introducere în proprietatea intelectuală (cl. X-XII)

## 2.11. Planul-cadru pentru licee cu clase bilingve

Aria curriculară	X	XI	XII
<b>Disciplina școlară</b>			
<b>Limbă și comunicare</b>			
1. Limba și literatura română	4	4	4
2. Limba străină I	4	4	4
3. Limba străină II	2	2	2
<b>Matematică și științe</b>			
1. Matematică	5	5	5
2. Fizică. Astronomie	3	3	4
3. Chimie	3	2	3
4. Biologie	2	3	3
<b>Educație socioumanistică</b>			
1. Istoria românilor și universală	2	2	2
2. Geografie	2	2	1
3. Educație pentru societate	1	1	1
<b>Tehnologii</b>			
1. Informatică	2	2	2
<b>Sport</b>			
1. Educație fizică	2	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>			
1. Dezvoltare personală	1	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>33</b>	<b>33</b>	<b>34</b>

### NOTE:

- Acest Plan de învățământ se aplică în instituțiile cu predarea, în clasele a X-a – a XII-a, a disciplinelor: *Matematică, Fizică, Chimie, Biologie* în limba franceză/engleză/germană.
- Elevii vor susține examenele de absolvire la disciplinele nominalizate în limba în care au fost studiate.
- După absolvirea clasei a X-a, se interzice transferul elevilor din clasele bilingve.



## 2.12. Planul-cadru pentru licee cu profil Arte

Disciplina școlară \ Aria curriculară	Numărul de ore pe clase		
	X	XI	XII
<b>Limbă și comunicare</b>			
1. Limba și literatura română	5	5	5
2. Limba străină	3	3	3
<b>Matematică și științe</b>			
1. Matematică	3	3	3
2. Fizică. Astronomie	2	2	2
3. Chimie	1	1	1
4. Biologie	1	1	1
<b>Educație sociumanistică</b>			
1. Istoria românilor și universală	3	3	3
2. Geografie	2	2	1
3. Educație pentru societate	1	1	1
<b>Tehnologii</b>			
1. Informatică	1	1	1
<b>Sport</b>			
1. Educație fizică	1	1	1
<b>Arte</b>			
1. Educație artistică de profil*	8	9	10
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>			
1. Dezvoltare personală	1	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>32</b>	<b>33</b>	<b>33</b>

\*Educația artistică de profil din aria curriculară **Arte** include disciplinele de studiu în conformitate cu specificul profilului, după cum urmează (orientativ):

### Coregrafie

1. Dans clasic	3	3	3
2. Dans popular/scenic/sportiv	2	2	3
3. Ritmică	1	2	2
4. Istoria dansului	2	2	2

### Arte plastice

1. Desen	2	3	3
2. Pictură	2	2	3
3. Compoziție	2	2	2
4. Istoria artelor plastice	2	2	2

### Artă teatrală

1. Artă actorului	2	3	3
2. Artă vorbirii scenice	2	2	2
3. Mișcarea scenică	1	1	1
4. Ritmică și dans	1	1	1
5. Istoria teatrului	2	2	3

### Muzică

1. Solfegiu	2	2	2
2. Teoria muzicii	2	2	2
3. Armonia	2	2	3
4. Istoria muzicii	1	1	1
5. Ansamblu coral	1	2	2

Se aplică la identificarea surselor financiare și coordonarea cu administrația publică locală.

#### **Pentru profilul *Coregrafie*:**

- Pentru repetițiile colectivelor de dans, pot fi acordate 3 ore săptămânal pentru fiecare colectiv;
- Pentru ocupațiile individuale, pot fi acordate 0,25 oră săptămânal pentru fiecare elev;
- Pentru ocupațiile individuale și organizarea lecțiilor de dans, corepetitoriilor vor fi tarificați 100% din orele de studiu prevăzute pentru disciplinele de profil.

#### **Pentru profilul *Arte Plastice*:**

- Clasele pot fi divizate în 2 grupe pentru activități practice la disciplinele *Desen, Pictură, Compoziție*, dacă în clasă sunt 25 și mai mulți elevi;
- Pentru ocupațiile individuale, pot fi acordate 0,25 oră săptămânal pentru fiecare elev.

**Pentru profilul *Arte Muzică*:**

- Clasele pot fi divizate în 2 grupe la disciplina *Solfegiu*, dacă în clasă sunt 25 și mai mulți elevi;
- Pentru ocupațiile individuale la instrumentul muzical, poate fi acordată 1 oră săptămânal pentru fiecare elev;
- Pentru organizarea activităților în orchestră, pot fi acordate 6 ore pentru un grup de cel puțin 15 elevi;
- Pentru organizarea activităților în ansamblurile vocale și instrumentale, poate fi acordată 1 oră săptămânal (nu mai mult de 2 ansambluri la o clasă), în cazul antrenării diferitor elevi;
- Pentru elevii cu aptitudini muzical-vocale deosebite, poate fi prevăzută 1 oră de canto academic;
- Pentru toate disciplinele vocal-corale, ansambluri instrumentale, corepetitorii vor fi tarifați 100% din orele de studiu prevăzute pentru disciplinele de profil;
- Corepetitorii la vioară, țambal, cobză și instrumente aerofone vor fi tarifați 50% din orele de studiu pentru fiecare elev.

**Pentru profilul *Teatru*:**

- Pot fi divizate clasele în 2 grupe la disciplinele *Arta vorbirii scenice*, *Mișcarea scenică*, dacă în clasă sunt 25 și mai mulți elevi;
- Pentru ocupațiile individuale, pot fi acordate 0,25 oră săptămânal pentru fiecare elev;
- Pentru montarea spectacolelor, pot fi acordate 2 ore săptămânal;
- Corepetitorii, pentru organizarea orelor de ritmică și dans, vor fi tarifați 100% din orele de studiu prevăzute pentru disciplinele de profil.

## 2.13. Planul-cadru pentru licee cu profil Sport

Disciplina școlară	Numărul de ore pe clase		
	X	XI	XII
<b>Limbă și comunicare</b>			
1. Limba și literatura română	4	4	4
2. Limba străină	3	3	3
<b>Matematică și științe</b>			
1. Matematică	3	3	3
2. Fizică. Astronomie	2	2	2
3. Chimie	1	1	1
4. Biologie	2	3	3
<b>Educație sociumanistică</b>			
1. Istoria românilor și universală	3	3	3
2. Geografie	2	2	1
3. Educație pentru societate	1	1	1
<b>Tehnologii</b>			
1. Informatică	1	1	1
<b>Sport</b>			
1. Educație fizică (teorie)	1	1	1
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>			
1. Dezvoltare personală	1	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>24</b>

### NOTE:

- Activitățile sportive specializate vor fi organizate în afara orelor de curs, în baza unui program special, elaborat în baza Regulamentului de organizare și funcționare a școlilor sportive, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 31 din 30.01.2019 (Anexele 1 și 2).
- Înscrierea elevilor în grupele sportive se va realiza conform vârstei admise pentru începerea practicii sportului (Anexa 1).
- Sarcina didactică săptămânală maximă pentru grupele de specializare sportivă se stabilește în funcție de etapele de pregătire (Anexa 2).

la Regulamentul de organizare și  
funcționare a școlilor sportive

**Vârsta de înmatriculare a copiilor în școlile sportive la etapa începători**

Vârsta	Categoria ramurilor de sport		
	I	II	III
6-8 ani	Acrobatică, gimnastică artistică (băieți), trambulină, dansuri sportive, gimnastică estetică în grup	-	Aerobică, tenis de câmp, tenis de masă, șah, joc de dame, înot
5-7 ani	Gimnastică artistică (fete), gimnastică ritmică	-	-
7-9 ani	-	Baschet, fotbal, fotbal de plajă, futsal, hochei, oină	Badminton, orientare sportivă, turism sportiv, fotbal-tenis
7-9 ani	Biatlon	-	Arte marțiale
9-11 ani	Atletism, yachting	Handbal, rugby, polo pe apă, volei	Lupte, trântă
10-12 ani	Scrimă, ciclism, tir, hipism, caiac-canoe, pentathlon modern	-	Box, haltere mici, canotaj, probe sportive pentru persoane cu necesități speciale și probe sportive paralimpice
11-13 ani	Sporturi tehnice și aplicative	-	Haltere

la Regulamentul de organizare și funcționare a școlilor sportive (Tabelul 1)

**Regimul de instruire și sarcina didactică săptămânală**

Nr. crt.	Etapile de pregătire	Anii de instruire	Sarcina didactică săptămânală maximă (în ore academice)	Numărul de sportivi în grupă		
				1	2	3
1.	<b>Începători</b>	1	9	12	16	14
		2	9	11	14	14
2.	<b>Avansați</b>	1	10	10	12	12
		2	12	9	12	11
		3	14	8	12	10
		4	16	7	10	9
		5	18	6	8	8
3.	<b>Măiestrie sportivă</b>	1	20	5	8	6
		2	24	4	8	5
		3	27	3	8	4
4.	<b>Măiestrie sportivă superioară</b>	-	36	2	-	2

**NOTE:**

1. Diapazonul de vârstă în grupa de instruire nu poate depăși 3 (trei) ani.
2. Numărul de elevi în fiecare grupă poate fi majorat cu 2-4 persoane, în funcție de ramura sportivă.
3. În clasele de liceu nu pot fi deschise grupe de începători.

## 2.14. Planul-cadru pentru licee cu învățământ seral (clasele cu instruire în limba română)

Aria curriculară  Disciplina școlară	Profilul / Numărul de ore pe clase							
	Umanistic				Real			
	X	XI	XII	XIII	X	XI	XII	XIII
<b>Limbă și comunicare</b>								
1. Limba și literatura română	3	4	4	4	3	3	3	3
2. Limba străină I	2	2	2	3	3	2	2	2
3. Limba străină II	-	2	2	2	-	-	-	-
4. Literatura universală	1	2	2	-	-	-	-	-
<b>Matematică și științe</b>								
1. Matematică	3	2	2	2	3	4	4	4
2. Fizică. Astronomie	2	2	1	1	2	2	3	3
3. Chimie	-	1	1	1	2	2	2	2
4. Biologie	1	1	-	1	2	2	2	2
<b>Educație socioumanistică</b>								
1. Istoria românilor și universală	2	2	2	3	1	1	2	2
2. Geografie	1	1	1	2	1	1	1	2
3. Educație pentru societate	1	1	1	-	1	1	1	-
<b>Tehnologii</b>								
1. Informatică	1	1	1	-	2	2	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>17</b>	<b>21</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>21</b>	<b>21</b>

**NOTĂ:**

- Prezentul Plan-cadru este valabil și pentru instruirea generală a elevilor deținuți în penitenciare pentru clasele a X-a – a XIII-a cu instruire în limba română.

## 2.15. Planul-cadru pentru instruirea generală a deținuților minori din penitenciare, pentru clasele V-IX

Aria curriculară  Disciplina școlară	Învățământul gimnazial				
	Clasele / Numărul de ore				
	V	VI	VII	VIII	IX
<b>Limbă și comunicare</b>					
1. Limba și literatura română	6	6	5	5	5
2. Limba străină	2	2	2	2	2
<b>Matematică și științe</b>					
1. Matematică	4	4	4	4	4
2. Științe	1	-	-	-	-
3. Biologie	-	1	2	2	2
4. Fizică	-	1	1	2	1
5. Chimie	-	-	1	2	1
6. Informatică	-	-	1	1	1
<b>Educație socioumanistică</b>					
1. Istoria românilor și universală	2	2	2	2	2
2. Geografie	1	1	1	1	1
3. Educație pentru societate	1	1	1	-	-
4. Educație civică	-	-	-	1	1
<b>Arte</b>					
1. Educație plastică	1	1	1	1	1
<b>Tehnologii</b>					
1. Educație tehnologică	1	1	1	-	-
<b>Număr total de ore</b>	<b>19</b>	<b>20</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>21</b>



### III. PLANUL-CADRU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

#### 3.1. Planul-cadru pentru școala auxiliară pentru elevii cu dificultăți severe de învățare (dificultăți/dizabilități multiple, asociate)

Disciplina școlară \ Aria curriculară	Clasele / Numărul de ore								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>Limbă și comunicare</b>									
1. Limba și literatura română	6	6	6	6	6	6	6	6	6
<b>Matematică și științe</b>									
1. Matematică	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2. Științe	1	1	2	2	2	2	2	1	1
<b>Educație socioumanistică</b>									
1. Educație moral-spirituală	1	1	1	1	-	-	-	-	-
2. Educație pentru societate	-	-	-	-	1	1	1	-	-
3. Educație civică	-	-	-	-	-	-	-	1	1
<b>Arte</b>									
1. Educație muzicală	2	2	2	2	1	1	1	1	1
2. Educație plastică	2	2	2	2	1	1	1	1	1
<b>Tehnologii</b>									
1. Educație tehnologică	3	3	3	3	5	5	5	6	6
<b>Sport</b>									
1. Educație fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Număr total de ore</b>	<b>19</b>	<b>19</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>

### 3.2. Planul-cadru pentru instituțiile de învățământ special pentru elevii cu deficiențe auditive

Disciplina școlară \ Aria curriculară	Clasele / Numărul de ore								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>Limbă și comunicare</b>									
1. Limba și literatura română	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Limba rusă	-	-	-	-	-	-	2	2	2
3. Limba străină	-	2	2	2	2	2	-	-	-
4. Limbajul mimico-gestual	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Matematică și științe</b>									
1. Matematică	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Științe	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Biologie	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Fizică	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Chimie	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Informatică	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>Educație socioumanistică</b>									
1. Istoria românilor și universală	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. Geografie	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Educație moral-spirituală	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Educație pentru societate	-	-	-	-	1	1	1	-	-
5. Educație civică	-	-	-	-	-	-	-	1	1
<b>Arte</b>									
1. Educație muzicală (Ritmică)	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Tehnologii</b>									
1. Educație tehnologică	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Sport</b>									
1. Educație fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>									
1. Dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Discipline opționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>21</b>	<b>23</b>	<b>23</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>26</b>	<b>29</b>	<b>29</b>	<b>28</b>

### 3.3. Planul-cadru pentru instituțiile de învățământ special pentru elevii cu deficiențe vizuale

Aria curriculară Disciplina școlară	Clasele / Numărul de ore								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>Limbă și comunicare</b>									
1. Limba și literatura română	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Limba străină	-	2	2	2	2	2	2	2	2
3. Limba rusă	-	-	-	-	-	-	2	2	2
<b>Matematică și științe</b>									
1. Matematică	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Științe	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Biologie	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Fizică	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Chimie	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Informatică	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>Educație socioumanistică</b>									
1. Istoria românilor și universală	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. Geografie	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Educație moral-spirituală	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Educație pentru societate	-	-	-	-	1	1	1	-	-
5. Educație civică	-	-	-	-	-	-	-	1	1
<b>Arte</b>									
1. Educație muzicală	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Educație plastică	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Tehnologii</b>									
1. Educație tehnologică	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Sport</b>									
1. Educație fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Consiliere și dezvoltare personală</b>									
1. Dezvoltare personală	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Discipline opționale	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Număr total de ore</b>	<b>20</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>23</b>	<b>24</b>	<b>25</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>29</b>



**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ, КУЛЬТУРЫ  
И ИССЛЕДОВАНИЙ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

# **УЧЕБНЫЕ ПЛАНЫ**

**для начального, гимназического и лицейского  
образования**

*на 2020-2021 учебный год*

**Кишинэу, 2020**

## УЧЕБНЫЕ ПЛАНЫ ДЛЯ НАЧАЛЬНОГО, ГИМНАЗИЧЕСКОГО И ЛИЦЕЙСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Учебный план для начального, гимназического и лицейского образования (далее Учебный план) – это официальный нормативный документ, регламентирующая и составляющая часть Национального Куррикулума. Учебный план обеспечивает каждому учащемуся возможности развития системы необходимых компетенций, для получения доступа к следующим уровням образования.

Учебный план, утвержденный приказом министра образования, культуры и исследований (далее МОКИ), является обязательным для всех учебных заведений общего образования и регламентирует организацию учебно-воспитательного процесса для начального, гимназического и лицейского образования на 2020-2021 учебный год.

### I. ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

#### 1.1. Структура учебного года

Учебный год в общем образовании начинается 1 сентября.

2020-2021 учебный год имеет следующую структуру:

<i>I семестр</i>	<i>1 сентября – 24 декабря 2020 года;</i>
<i>II семестр</i>	<i>11 января – 31 мая 2021 года.</i>

Для выпускных IX, XII классов II семестр завершается 24 мая 2021 года.

В течение года для всех учащихся устанавливаются следующие каникулы:

<i>осенние каникулы</i>	<i>24.10.2020 – 01.11.2020 (9 дней);</i>
<i>зимние каникулы</i>	<i>25.12.2020 – 10.01.2021 (17 дней);</i>
<i>весенние каникулы</i>	<i>05.03.2021 – 08.03.2021 (4 дня);</i>
<i>Пасхальные каникулы</i>	<i>01.05.2021 – 10.05.2021 (10 дней).</i>

Для учащихся I-VIII и X-XI классов устанавливаются:

<i>летние каникулы</i>	<i>01.06 – 31.08.2021 (92 дня).</i>
------------------------	-------------------------------------

Для учащихся IX и XII выпускных классов итоговые результаты выставляются до 24.05.2021 года.

**Выпускные экзамены** проводятся в следующие сроки:

а) для выпускников IX класса (гимназия):	3 – 14 июня 2021 года;
б) для выпускников XII класса (лицей):	4 – 22 июня 2021 года.

**Национальное тестирование** в начальном образовании проводится 04 – 18 мая 2021.

## 1.2. Основные аспекты Учебного плана

В контексте стратегического направления обеспечения качества общего образования, необходимости приведения куррикулумной политики в соответствие с национальными и международными образовательными стандартами, обеспечения преемственности реформ по внедрению куррикулума, а также повышения качества подготовки выпускников через призму образовательных целей и системе ключевых компетенций, указанных в Кодексе об образовании Республики Молдова, Учебный план для начального, гимназического и лицейского образования на 2020-2021 учебный год, включает некоторые аспекты, необходимые для реализации, начиная с 1 сентября 2020 года.

- 1) Модернизированная дисциплина *Гражданское воспитание* будет вводиться в гимназическом звене в V-VII и X-XII лицейских классах.
- 2) Продолжается изучение модуля *Цифровое воспитание* в III-м классе, который является частью дисциплины *Технологическое воспитание*. Модуль *Цифровое воспитание* предусмотрен на 15 часов и будет преподаваться учителем начальных классов.
- 3) Продолжается изучение модуля *Робототехника* в IV-м классе. Этот модуль будет преподаваться учителем начальных классов и станет обязательным по решению учебного заведения, которое имеет электронное оборудование.
- 4) Могут быть внедрены модели планов для лицейского звена, по выбору учебного заведения, в соответствии с Учебным планом и Методическими рекомендациями по внедрению новых моделей развития Учебного плана для лицейского звена, утвержденных приказом МОКИ №374 от 24.03.2020.
- 5) Методология критериального оценивания знаний учащихся по школьным предметам в гимназическом и лицейском образовании будет внедряться постепенно, следующим образом:
  - Классы V-VII и X-XII – *Гражданское воспитание*.
  - Во всех классах одновременно, по дисциплинам: *Музыкальное воспитание, Изобразительное искусство, Технологическое воспитание и Физическое воспитание*.

## 1.3. Расписание

Расписание звонков обсуждается и утверждается на Административном совете учебного заведения до 1 сентября 2020 года. Рекомендуется составить расписание уроков в одну смену для всех учащихся. В режиме обучения в две смены, при составлении расписания необходимо учитывать возраст учащихся, расстояние от школы до дома, а также продолжительность светового дня в разное время года, с тем, чтобы исключить любую опасность для жизни и здоровья учащихся при передвижении в школу и из школы.

Расписание звонков обеспечивает оптимальное соотношение между временем для занятий и временем для отдыха, а также предоставляет учащимся и учителям достаточно времени для подготовки к следующему уроку. В течение дня для всех классов обязательно запланирован длительный перерыв в 20-30 минут. Длительность перемен – 10-15 минут после каждого урока.

Продолжительность урока в первом классе в сентябре – 35 минут, начиная с октября месяца и на протяжении всего учебного года – 45 минут. Продолжительность урока во II-XII классах – 45 минут. При разработке и утверждении расписания перевозки учащихся в окружные школы, обязательно учитывать расписание занятий, кружков и внеклассных мероприятий.

Расписание уроков, кружков и внеклассных мероприятий обсуждается и утверждается на Административном совете учебного заведения до 20 сентября 2020 года.

Администрация учебного заведения разрабатывает сбалансированное расписание, в котором точные дисциплины чередуются с гуманитарными и профильными учебными дисциплинами. Курсы по выбору включаются в общее расписание: Искусство, Технологии и Спорт.

В VIII-IX и X-XII классах по решению образовательного учреждения могут быть организованы парные уроки (2 последовательных урока с переменной).

Расписание итогового оценивания по школьным дисциплинам составляется раз в полгода заместителем директора, после утверждения календарного планирования, в соответствии со следующими положениями:

- чтобы количество итоговых работ не превышало одной работы в день и трех работ в неделю в одном классе;
- в лицейских классах по дисциплинам, которым проводятся семестровые зачеты в соответствии с приказом Министерства образования, культуры и исследований не проводятся итоговые работы во избежание перегрузки учащихся;
- *Положение об оценивании и оценке результатов обучения, переводе и окончании обучения в начальном, гимназическом и лицейском образовании*, утвержденного приказом МОКИ № 70 от 30.01.20 года.

Домашние задания планируются в соответствии с требованиями школьных предметных куррикулов и записываются в школьных журналах в графе Домашние задания, в соответствии с положениями *Инструкции по регламентированию домашних заданий в начальном, гимназическом и лицейском образовании* (приказ МОКИ № 1249 от 22.08.18 года).

Дисциплины по выбору включаются в общее расписание в соответствии с официально утвержденным названием.

При разработке расписания уроков, в случае частичного включения детей с особыми образовательными потребностями, должно быть предусмотрено поме-

шение, соответствующее требованиям изучаемой дисциплины и специфическим потребностям учащихся (специально оборудованные ресурсные центры или приспособленные помещения).

В последнюю неделю учебного года (после 24.05.2021), для учащихся IX и XII классов будет разработано отдельное расписание занятий по подготовке к выпускным экзаменам.

#### 1.4. Классы и группы

При формировании начальных, гимназических и лицейских классов будут приняты во внимание *Государственные санитарно-эпидемиологические правила и нормативы «Гигиена начальных, гимназических и лицейских учебных заведений»*, утвержденные Решением Министерства здравоохранения и социальной защиты Республики Молдова. № 21 от 29.12.2005 года.

В начальном образовании могут создаваться группы/классы продленного дня в соответствии с *Положением о функционировании классов и групп с программой продленного дня* (Приказ министра просвещения № 1096 от 30 декабря 2016 года).

Разрешается деление на 2 группы в классах с 25 и более учащимися по следующим дисциплинам:

##### **A. Начальное образование**

- а) румынский язык и литература в школах с русским языком обучения;
- б) иностранный язык.

##### **B. Гимназическое образование**

- а) румынский язык и литература в школах с русским языком обучения;
- б) иностранный язык;
- в) информатика;
- г) технологическое воспитание.

##### **B. Лицейское образование**

- а) румынский язык и литература в школах с русским языком обучения;
- б) иностранный язык;
- в) информатика (практические занятия, реальный профиль – X, XI, XII классы – 34 часа; гуманитарный профиль – X, XI, XII классы – 17 часов);
- г) физика (практические занятия, реальный профиль – в X классе – 10 часов, в XI классе – 10 часов, в XII классе – 8 часов);
- д) химия (практические занятия, реальный профиль – в X классе – 6 часов, в XI классе – 3 часа, в XII классе – 9 часов).

Деление на 2 группы в классах с 25 и более учащимися по дисциплине *Родной язык и литература* (украинский, гагаузский, болгарский) в школах с русским языком обучения в начальном и гимназическом образовании может осуществляться при наличии финансовых средств в бюджете учебного заведения.



Дисциплина *История, культура и традиции русского, украинского, гагаузского и болгарского и ромского народов* преподается в соответствии с этническим составом учащихся на соответствующем языке.

С целью реализации *Национальной программы по улучшению качества обучения румынского языка в учебных заведениях с обучением на языках национальных меньшинств на 2016-2020 годы*, утвержденной Постановлением Правительства Республики Молдова № 904 от 31.12.2015 года, можно присоединиться к проекту *Социолингвистическая интеграция учащихся представителей национальных меньшинств путем увеличения количества школьных предметов, изучаемых на румынском языке* с целью изучения отдельных дисциплин (история, гражданское воспитание, музыкальное воспитание, физическое воспитание и др.) на румынском языке, учитывая возможность учебного заведения, а также по просьбе родителей и учащихся учебных заведений с обучением/изучением на языках национальных меньшинств. Учебные заведения должны разработать, согласовать в районных/городских управлениях образования и представить Министерству образования, культуры и исследований на утверждение индивидуальные учебные планы с расширением числа дисциплин, которые преподаются на румынском языке. Министерство образования, культуры и исследований, утвердив учебные планы, будет обеспечивать необходимую поддержку для реализации школьных дисциплин на румынском языке и, в зависимости от обстоятельств, примет решение о разделении на группы классов, в которых насчитывается 25 и более учеников.

**Профильные классы** могут быть открыты только в случае выполнения следующих условий:

- при наличии в учебном заведении и у местных органов публичного управления соответствующих финансовых средств;
- при наличии в учебном заведении квалифицированных и компетентных педагогических кадров по выбранному профилю;
- при наличии учебно-дидактического обеспечения в соответствии с kurikulumом по дисциплинам выбранного профиля;
- при наличии соответствующей материально-технической базы, необходимой для реализации обучения, по выбранному профилю;
- при наличии положительного заключения *отраслевого местного органа в области образования (ОМОО)* и Министерства образования, культуры и исследований.

## 1.5. Организация внеклассной работы

Внеклассные мероприятия будут организованы и проведены в соответствии с интересами и возможностями учащихся с целью развития их познавательного и эмоционального потенциала. При планировании мероприятий на 2020 календарный год будет учитываться *Программа внешкольных мероприятий в рамках начального и гимназического образования, цикл I и II*, утвержденная приказом МОКИ № 1619 от 10 декабря 2019 года.

В целях обеспечения внеклассной деятельности (кружки, хор, танцы, прикладное декоративное искусство, оркестры, дизайн, флористика, художественные кружки, графика, и т.д.) выделяется по **8 часов** в неделю для каждого комплекта классов I-IX и по **4 часа** – для каждого комплекта X-XII классов.

Количество часов, выделяемое на внеклассные спортивные занятия, зависит от количества учащихся в учебном заведении:

До 120 учащихся	4 часа (одна спортивная секция)
от 121 до 280 учащихся	8 часов (2 спортивные секции)
от 281 до 400 учащихся	16 часов (4 спортивные секции)
от 401 до 640 учащихся	24 часа (6 спортивных секций)
от 641 до 880 учащихся	32 часа (8 спортивных секций)
от 881 до 1120 учащихся	40 часов (10 спортивных секций)
свыше 1121 учащегося	48 часов (12 спортивных секций)

Группа создается на основе личных заявлений, но не менее 15 учащихся (из одного или разных классов). Недельная нагрузка в одной группе 4 часа.

## 1.6. Дисциплины по выбору

Учебный план предоставляет каждому учащемуся возможность выбора курсов, дисциплин по выбору. Дисциплины/курсы по выбору представляют собой гибкий компонент учебного плана, способствующий развитию транспредметных компетенций.

Приоритетные области:

- **Гражданское и патриотическое воспитание**
  - ✓ Эффективное участие в общественной жизни путем постоянного информирования и понимания политических и административных процессов, развитие ценностей верховенства закона;
  - ✓ Осуществление гражданских прав и выполнение гражданских обязанностей на местном, национальном и международном уровнях;
  - ✓ Разработка проектов/участие в проектах, направленных на решение проблем общества и правовой социализации;

- ✓ Понимание влияния индивидуальных решений на обстановку на местном и глобальном уровнях.
- **Воспитание здорового и качественного образа жизни**
  - ✓ Получение, понимание и интерпретация основной информации о здоровье и предлагаемых услугах, а также использование их для улучшения собственного состояния здоровья;
  - ✓ Понимание мер, направленных на предотвращение физических и психических заболеваний, в том числе важности правильного питания, физических упражнений, управления снижением стресса;
  - ✓ Использование существующей информации для принятия правильных личных решений, касающихся сохранения и улучшения собственного здоровья;
  - ✓ Определение целей, касающихся состояния здоровья семьи, и наблюдение за ним;
  - ✓ Формирование ответственного подхода к собственной жизни и здоровью, и жизни и здоровью окружающих;
  - ✓ Понимание национальных и международных проблем в сфере охраны общественного здоровья.
- **Предпринимательство, творчество и инновации**
  - ✓ Разработка и продвижение проектов направленных на достижение целей развития сферы предпринимательства и инноваций;
  - ✓ Развитие инициативы;
  - ✓ Развитие творческих способностей;
  - ✓ Принятие ответственности;
  - ✓ Финансовое и налоговое образование;
  - ✓ Принятие личных решений экономического характера;
  - ✓ Понимание роли экономики в обществе;
  - ✓ Использование предпринимательских навыков для осуществления выбора в карьере.
- **Воспитание в целях долговременного и прочного развития**
  - ✓ Использование компетенций с целью понимания и выявления решений проблем местного и глобального уровня, а также проблем, касающихся долговременного развития, экологии/окружающей среды, сохранения энергии и т.д.
- **Межкультурное воспитание**
  - ✓ Понимание и признание ценностей представителей различных культур;
  - ✓ Сотрудничество с другими лицами, принадлежащими к культурным, религиозным группам, ведущими иной образ жизни, в духе взаимного уважения (учиться и мирно сосуществовать с окружающими).
  - ✓ Развитие межкультурной толерантности как неотъемлемой составляющей демократической гражданской ответственности.

Министерство образования, культуры и исследований предлагает примерный список дисциплин по выбору, по которым разработаны и утверждены куррикулумы. Список опубликован на сайте Министерства образования, культуры и исследований [www.mecce.gov.md](http://www.mecce.gov.md) (страница EDUCAȚIE/меню ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL/ACTE NORMATIVE/CURRICULUM). Перечень может быть дополнен и другими дисциплинами по выбору, по которым разработаны куррикулумы и утверждены Национальным Советом по куррикулуму.

Кроме того, учебные заведения могут предлагать учащимся и другие дисциплины по выбору, а также местные органы публичного управления второго уровня и АТО Гагаузия могут устанавливать местный компонент для подведомственных учебных заведений, составляющий не более 5 процентов доли дисциплин по выбору на уровне начального и гимназического образования и не более 10 процентов доли дисциплин по выбору на уровне лицейского образования, (в соответствии со ст. 40 (10) *Кодекса об образовании Республики Молдова*). В этом контексте, необходимо соблюдение условий существующей методологии, которая включает в себя этапы: разработку куррикулума по дисциплине, рассмотрение его на заседании методической кафедры соответствующей области знаний и на заседании Педагогического совета учебного заведения, согласование со специалистами отраслевого местного органа в области образования, и затем утверждение на Национальном Совете по куррикулуму.

Администрация учебного заведения анализирует области интересов учащихся, возможности учебного заведения (подготовку дидактических кадров, соответствующее дидактическое обеспечение и т.д.) и принимает решение о курсах по выбору на новый учебный год.

В мае месяце родители учащихся начального образования и учащиеся гимназического и лицейского образования должны сделать свой выбор и оформить его в форме письменного заявления. Учащиеся X класса укажут дисциплину по выбору в заявлении о зачислении в лицейское образование. Список дисциплин по выбору составляется на основании заявлений и утверждается на Педагогическом совете не позднее 20 сентября 2020 года, согласно положениям пункта 9.5. *Специального организационного положения об окончании условий карантина 2019-2020 учебного года в общем образовании*, утвержденного приказом МОКИ №. 427 от 04.05.2020.

Каждый учащийся, за исключением учащихся профильных и билингвальных классов, выбирает в обязательном порядке, **как минимум, одну из дисциплин по выбору. Выбранная дисциплина становится обязательной.**

Дисциплины/курсы по выбору могут изучаться в классах или в группе, состоящей не менее, чем из 12 учащихся для сельской местности и 15 учащихся – для городской. В случае если группа состоит из учащихся одного класса, часы записываются в классный журнал. Если же группа включает учащихся из двух и

более классов, часы записываются в специально выделенный журнал. Расписание дисциплин по выбору составляется таким образом, чтобы учащиеся разных классов могли составить группу и посещать занятия.

Дисциплины/курсы по выбору тарифицируются, как и основные дисциплины. Дидактические кадры, которые преподают курс по выбору, рекомендованный Учебным планом или утвержденный в соответствии с требованиями, действующими в другой курикулумной области, отличной от той, по которой изучается базовый предмет, будут тарифицироваться с сохранением имеющейся дидактической категории, в соответствии со ст. 11 *Положения об аттестации дидактических кадров общего образования, профессионально-технического и служб психологической помощи*, утвержденного приказом МОКИ № 62 от 23.01.2018 года.

**Дисциплины/курсы по выбору не могут быть использованы для дополнения часов по дисциплинам базового компонента учебного плана.**

При изучении курсов по выбору оценивание знаний учащихся гимназии и лицея осуществляется так же, как и по обязательным дисциплинам. По курсу *Религия* оценивание знаний учащихся производится без отметок.

В начальных классах оценивание результативности знаний учащихся осуществляется в соответствии с критериальным оцениванием по *Методологии внедрения критериального оценивания учащихся в 1-4 классах*.

Учебное заведение вписывает в классный журнал или в журнал для дисциплины по выбору, а также в личное дело учащегося изучаемую дисциплину по выбору и полученные отметки. При вписывании дисциплин по выбору в классный журнал необходимо соблюдать *Инструкцию о заполнении классного журнала*, утвержденную приказом министра образования, культуры и исследований в текущем году. В случае перевода учащегося в другое учебное заведение выдается сертификат, в котором указываются дисциплины по выбору, количество часов и результаты успеваемости учащегося по указанной дисциплине.

## 1.7. Обеспечение жизни и здоровья учащихся

Обеспечение безопасности и защиты всех учащихся является приоритетом, поэтому учебные заведения будут привлекать учащихся к деятельности, которая предусматривает:

- формирование ответственного поведения как за собственную жизнь и здоровье, так и за жизнь и здоровье окружающих (включая: изучение и соблюдение правил дорожного движения, правил адекватного поведения в случаях чрезвычайных ситуаций, оказание первой помощи, безопасности использования сети Интернет);
- изучение и распознавание форм насилия над ребенком, а также лиц/учреждений, компетентных в области защиты прав ребенка.

- формирование информационной культуры и безопасности использования сети Интернет.

Обучение учащихся навыкам и умениям ответственного поведения в чрезвычайных ситуациях будет проводиться в I–XII-м классе в рамках дисциплины Развитие личности в соответствии с куррикулумными положениями Личной безопасности. Дидактические кадры, которые будут преподавать дисциплину Развитие личности, могут адаптировать это содержание к психофизическим особенностям учащихся, а также к специфике местности, сезонным аспектам и т. д.

В контексте развития трансверсальных/трансдисциплинарных компетенций учащихся формирование ответственного поведения в чрезвычайных ситуациях также будет осуществляться на основе интегрированного принципа во всех школьных дисциплинах. Дидактические кадры изучат возможности, предлагаемые в куррикулах по *Биологии, Физике, Химии, Информатике, Гражданскому воспитанию, Технологическому воспитанию, Физическому воспитанию* и т. д. Методические предложения по предмету включены в Методические рекомендации по организации учебного процесса по соответствующим дисциплинам, которые обновляются в начале каждого учебного года, утверждаются Министерством образования, культуры и исследования и размещаются на веб-странице: [www.mecc.gov.md](http://www.mecc.gov.md).

С той же целью, по тому же адресу электронной почты размещаются методические указания, адресованные общеобразовательным учреждениям, относительно планирования и проведения учебных мероприятий для учащихся, ответственных за чрезвычайные ситуации и/или риски (землетрясение, наводнения, дорожно-транспортные происшествия, поражение электрическим током, опасности на воде, отравления и т. д.)

Администрация учебных заведений включит в годовой план работы специальный раздел «Обеспечение защиты жизни и здоровья учащихся», который будет содержать все внеклассные мероприятия.

Полученные знания должны закрепляться посредством вовлечения учащихся в смоделированные профилактические мероприятия, которые необходимо проводить ежеквартально совместно с Национальной инспекцией патрулирования и территориальными службами гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций.

Дополнительно, на школьном, местном и республиканском уровнях следует запланировать и провести различные внеклассные мероприятия, например такие как: конкурс «Безопасность движения ради жизни», конкурс молодых команд пожарников, соревнование велосипедистов, экскурсии в школу безопасности при Службе гражданской защиты и чрезвычайных ситуаций и т.д.

Для повышения осведомленности и осознания онлайн-рисков, укрепления цифровой культуры и знаний об онлайн-угрозах и способах защиты Интернета, в учебных заведениях будут организованы различные мероприятия для учащихся,

родителей, учителей на темы безопасности детей в онлайн-среде такие как, Ежемесячный журнал о кибербезопасности (в октябре) и празднование Международного дня безопасности в Интернете (в феврале). К полезным учебным ресурсам можно получить доступ на веб-сайте МОКИ в разделе «Безопасность детей» <https://mecc.gov.md/ro/content/siguranta-copiiolorinternet> и на веб-сайте CI La Strada <https://siguronline.md>.

Администрация учебных заведений обязана привлекать всех сотрудников, учащихся и родителей к мероприятиям по профилактике насилия в отношении детей. Все учебные заведения обязаны соблюдать ***Процедуру институциональной организации и реагирования работников образовательных учреждений на случаи жестокого обращения, пренебрежения, эксплуатации, торговли детьми***, установленную приказом министра просвещения № 77 от 22 февраля 2013 года.

Администрация и все сотрудники учебных заведений должны включаться в решение вопросов злоупотребления, пренебрежения, эксплуатации, насилия, торговли детьми в соответствии с положениями ***Инструкции по механизму межсекторального сотрудничества в области выявления, оценки, направления, помощи и мониторинга детей-жертв и потенциальных жертв насилия, пренебрежения, эксплуатации и торговли***, утвержденной Постановлением Правительства № 270 от 08.04.2014 года.

С целью предупреждения и борьбы с прогулами и отказом от образования, а также ввиду внедрения адекватных методов руководства, в соответствии с положениями Кодекса об образовании Республики Молдова, администрации учебных заведений, совместно с ОМОО и другими структурами, обязаны привлечь всех специалистов в области образования, учащихся и родителей к участию в мероприятиях по предупреждению и борьбе со случаями, отказа от образования и прогулов.

Местные органы в области образования обязаны обеспечить применение Инструкции по предупреждению и борьбе со случаями, отказа от образования и прогулов и внедрение ***Плана мероприятий по предупреждению и борьбе со случаями отказа от образования и прогулов в общем среднем образовании***. Оба документа утверждены приказом министра просвещения № 559 от 12 июня 2015 года.

## II. УЧЕБНЫЕ ПЛАНЫ

### 2.1. Начальная школа и гимназия с русским языком обучения

Учебные дисциплины	Начальное образование				Гимназическое образование				
	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>А. Язык и общение</b>									
1. Русский язык и литература	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Румынский язык и литература	3	3	4	4	4	4	4	4	4
3. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Б. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Духовно-нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
5. История, культура и традиции русского, украинского, гагаузского, болгарского, ромского и др. народов	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>24</b>	<b>26</b>	<b>27</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>33</b>	<b>33</b>	<b>32</b>

Примечание:

- В целях лучшей адаптации учащихся V класса в гимназическом звене рекомендуется ограничить переход учащихся из класса в класс, исключив кабинетную систему.



## 2.2. Начальная школа и гимназия с родным языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Начальное образование				Гимназическое образование				
	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>А. Язык и общение</b>									
1. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Румынский язык и литература	3	3	4	4	4	4	4	4	4
3. Русский язык и литература	-	2	2	2	2	2	2	2	2
4. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Б. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. История, культура и традиции русского, украинского, гагаузского, болгарского, ромского и др. народов	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4. Духовно-нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
5. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>24</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>31</b>	<b>32</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>34</b>

### 2.3. Начальная школа и гимназия с румынским языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Начальное образование				Гимназическое образование				
	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>А. Язык и общение</b>									
1. Румынский язык и литература	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3. Русский язык и литература	-	2	2	2	2	2	2	2	2
4. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Б. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. История, культура и традиции русского, украинского, гагаузского, болгарского, ромского и др. народов	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4. Духовно-нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
5. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>24</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>31</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>33</b>

## 2.4. Начальная школа и гимназия с русским языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Начальное образование				Гимназическое образование				
	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>А. Язык и общение</b>									
1. Русский язык и литература	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3. Румынский язык и литература	3	3	4	4	4	4	4	4	4
4. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Б. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Духовно-нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
5. История, культура и традиции русского, украинского, гагаузского, болгарского, ромского и др. народов.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>31</b>	<b>32</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>34</b>

Примечание:

Учитывая, что общее количество часов учебного плана 2.4. превышает допустимые санитарно-гигиенические нормы нагрузки учащихся, исходя из особенностей национального компонента, новая дисциплина *Развитие личности* вводится за счет часа дисциплин по выбору.

## 2.5. Пилотный учебный план для начальной школы и гимназии с русским языком обучения для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Начальное образование				Гимназическое образование				
	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>А. Язык и общение</b>									
1. Русский язык и литература	7	6	6	6	5	5	4	4	4
2. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3. Румынский язык и литература	3	3	4	4	4	4	4	4	4
4. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Б. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Духовно-нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
5. История, культура и традиции русского, украинского, гагаузского, болгарского, ромского и др. народов.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>31</b>	<b>32</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>34</b>

Примечание:

В I-IX классах на 1 час сокращается предмет – *Русский язык и литература* при условии, что:

- учебные заведения расположены в местах компактного проживания украинцев/гагаузов/болгар Республики Молдова, в которых, в основном, функционирует родной язык, и изучаются 4 языка одновременно.

## 2.6. Список дисциплин по выбору для 1-4 классов

1.	Культура добрососедства
2.	Шахматы
3.	Информатика
4.	Развитие общества
5.	Экологическое воспитание
6.	Межкультурное воспитание
7.	Религия
8.	Экономическое и предпринимательское воспитание
9.	Робототехника
10.	Медиа грамотность

## 2.7. Список дисциплин по выбору для 5-9 классов

1.	Эффективное общение
2.	Занимательная математика
3.	Социально-финансовое воспитание
4.	Права человека
5.	Экологическое воспитание
6.	Межкультурное воспитание
7.	Лечебные растения
8.	Религия
9.	Цивилизация США и Великобритании (на английском языке)
10.	Экономическое и предпринимательское воспитание

Примечание:

- Дисциплины по выбору могут быть организованы и в соответствии с пунктами 2.2 и 2.3 (стр.16-17) данного учебного плана.
- Дисциплины по выбору *Экологическое воспитание* и *Медиа грамотность* (VII-VIII кл.), имеющие интегрированный характер, также могут преподаваться в рамках курикулумной области Социально-гуманитарное образование.

## 2.8. Учебный план для лицеев с русским языком обучения

Учебные дисциплины	Профиль, количество часов в неделю по классам					
	Гуманитарный			Реальный		
	X	XI	XII	X	XI	XII
<b>А. Язык и общение</b>						
1. Русский язык и литература	5	5	5	4	4	4
2. Румынский язык и литература	4	4	4	4	4	4
3. Иностранный язык I	3	3	3	3	3	3
4. Иностранный язык II	2	2	2	-	-	-
5. Всемирная литература	1	1	1	-	-	-
<b>Б. Математика и естествознание</b>						
1. Математика	3	3	3	5	5	5
2. Физика. Астрономия	2	2	2	3	3	4
3. Химия	1	1	1	3	2	3
4. Биология	1	1	1	2	3	3
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>						
1. История румын и всеобщая история	3	3	3	2	2	2
2. География	2	2	1	2	2	1
3. Гражданское воспитание	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Технологии</b>						
1. Информатика	1	1	1	2	2	2
<b>Д. Спорт</b>						
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2
<b>Е. Личностное развитие</b>						
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>33</b>	<b>33</b>	<b>32</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>36</b>

## 2.9. Учебный план для лицеев с румынским языком обучения для учащихся русской, украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Профиль, количество часов в неделю по классам					
	Гуманитарный			Реальный		
	X	XI	XII	X	XI	XII
<b>А. Язык и общение</b>						
1. Румынский язык и литература	6	6	6	5	5	5
2. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	4	4	4	3	3	3
3. Иностранный язык	3	3	3	3	3	2
4. Всемирная литература	1	1	1	-	-	-
<b>Б. Математика и естествознание</b>						
1. Математика	3	3	3	5	5	5
2. Физика. Астрономия	2	2	2	3	3	4
3. Химия	1	1	1	3	2	3
4. Биология	1	1	1	2	3	3
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>						
1. История румын и всеобщая история	3	3	3	2	2	2
2. География	2	2	1	2	2	1
3. Гражданское воспитание	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Технологии</b>						
1. Информатика	1	1	1	2	2	2
<b>Д. Спорт</b>						
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2
<b>Е. Личностное развитие</b>						
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>32</b>	<b>32</b>	<b>31</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>35</b>

## 2.10. Учебный план для лицеев с русским языком обучения, для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Профиль, количество часов в неделю по классам					
	Гуманитарный			Реальный		
	X	XI	XII	X	XI	XII
<b>А. Язык и общение</b>						
1. Русский язык и литература	5	5	5	4	4	4
2. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	4	4	4	3	3	3
3. Румынский язык и литература	4	4	4	4	4	4
4. Иностранный язык	3	3	3	3	3	2
5. Всемирная литература	1	1	1	-	-	-
<b>Б. Математика и естествознание</b>						
1. Математика	3	3	3	5	5	5
2. Физика. Астрономия	2	2	2	3	3	4
3. Химия	1	1	1	3	2	3
4. Биология	1	1	1	2	3	3
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>						
1. История румын и всеобщая история	3	3	3	2	2	2
2. География	2	2	1	2	2	1
3. Гражданское воспитание	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Технологии</b>						
1. Информатика	1	1	1	2	2	2
<b>Д. Спорт</b>						
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2
<b>Е. Личностное развитие</b>						
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>34</b>	<b>38</b>	<b>38</b>	<b>38</b>



## 2.11. Пилотный учебный план для лицеев с русским языком обучения, для учащихся украинской, гагаузской, болгарской национальностей

Учебные дисциплины	Профиль, количество часов в неделю по классам					
	Гуманитарный			Реальный		
	X	XI	XII	X	XI	XII
<b>А. Язык и общение</b>						
1. Русский язык и литература	4	4	4	3	3	3
2. Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература	4	4	4	3	3	3
3. Румынский язык и литература	4	4	4	4	4	4
4. Иностранный язык	3	3	3	3	3	2
5. Всемирная литература	1	1	1	-	-	-
<b>Б. Математика и естествознание</b>						
1. Математика	3	3	3	5	5	5
2. Физика. Астрономия	2	2	2	3	3	4
3. Химия	1	1	1	3	2	3
4. Биология	1	1	1	2	3	3
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>						
1. История румын и всеобщая история	3	3	3	2	2	2
2. География	2	2	1	2	2	1
3. Гражданское воспитание	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Технологии</b>						
1. Информатика	1	1	1	2	2	2
<b>Д. Спорт</b>						
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2
<b>Е. Личностное развитие</b>						
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1
Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>33</b>	<b>37</b>	<b>37</b>	<b>37</b>

Примечание:

- В X-XII классах на 1 час сокращается предмет *Русский язык и литература*.
- В XII классе учащимся предоставляется право выбора предмета (по желанию) для сдачи экзамена на диплом БАК – *Русский язык и литература* или *Украинский/гагаузский/болгарский язык и литература*, учитывая, что пилотные учебные заведения:
  - расположены в местах компактного проживания национальных меньшинств Республики Молдова, в которых, в основном, функционирует родной язык, и изучаются 4 языка одновременно (4 экзамена по языкам: румынский, русский, родной и иностранный).
  - экзамены на диплом БАК сокращаются с 6 до 5.

## 2.12. Список дисциплин по выбору для 10-12-х классов

1.	Развитие общества
2.	Экономическое и предпринимательское воспитание
3.	Европейская интеграция
4.	Управление компьютерами и сетями
5.	Экологическое воспитание
6.	Введение в социологию
7.	Межкультурное воспитание
8.	Узнаем друг друга лучше
9.	Культура общения
10.	Информационные и коммуникационные технологии
11.	Робототехника
12.	Администрирование компьютером и сетью(X-XI кл., реальный профиль)
13.	Введение в интеллектуальную собственность

Примечание:

Дисциплины по выбору могут быть организованы и в соответствии с пунктом 2.10. (стр. 32) данного учебного плана.

## 2.13. Учебный план для лицеев с русским языком обучения, профиль – Искусство.

Учебные дисциплины	Количество часов по классам		
	X	XI	XII
<b>А. Язык и общение</b>			
1. Русский язык и литература	4	4	4
2. Румынский язык и литература	4	4	4
3. Иностранный язык	3	3	3
<b>Б. Математика и естествознание</b>			
1. Математика	3	3	3
2. Физика. Астрономия	2	2	2
3. Химия	1	1	1
4. Биология	1	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>			
1. История румын и всеобщая история	3	3	3
2. География	2	2	1
3. Гражданское воспитание	1	1	1
<b>Г. Технологии</b>			
1. Информатика	1	1	1
<b>Д. Спорт</b>			
1. Физическое воспитание	1	1	1
<b>Е. Искусство</b>			
1. Профильные дисциплины *	8	9	10
<b>Ё. Личностное развитие</b>			
1. Развитие личности	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>35</b>	<b>36</b>	<b>36</b>

*\*Применяется при наличии источников финансирования и согласовании с местной администрацией.*

### **Хореография**

1. Классический танец	3	3	3
2. Народный танец/Спортивный танец	2	2	3
3. Ритмика	1	2	2
4. История танца	2	2	2

## Изобразительное искусство

1. Рисунок	2	3	3
2. Живопись	2	2	3
3. Композиция	2	2	2
4. История изобразительного искусства	2	2	2

## Театральное искусство

1. Актерское мастерство	2	3	3
2. Сценическая речь	2	2	2
3. Сценическое движение	1	1	1
4. Ритмика и танец	1	1	1
5. История театра	2	2	3

## Музыкальное искусство

1. Сольфеджио	2	2	2
2. Теория музыки	2	2	2
3. Гармония	2	2	3
4. История музыки	1	1	1
5. Хоровой класс	1	2	2

## Е. Искусство (Профильные дисциплины \*)

### Профиль *Хореография:*

- Для репетиций танцевальных коллективов может быть выделено 3 часа в неделю для каждого коллектива;
- Для проведения индивидуальных занятий может быть выделено 0,25 часа в неделю на каждого учащегося;
- Для проведения индивидуальных занятий и организации уроков танцев концертмейстеры тарифицируются 100% из учебных часов, предусмотренных для профильных дисциплин.

### Профиль *Изобразительное искусство:*

- Класс может делиться на две группы для проведения практических занятий по дисциплинам *Рисунок, Живопись, Композиция*, если в нем присутствует более 25 учащихся;
- Для проведения индивидуальных занятий может быть выделено 0,25 часа в неделю на каждого учащегося.

### **Профиль *Музыкальное искусство:***

- Класс может делиться на две группы по дисциплине *Сольфеджио*, если в нем более 25 учащихся;
- Для индивидуальных занятий на музыкальном инструменте может быть выделено 1 час в неделю на каждого учащегося;
- Для организации деятельности оркестра может быть выделено 6 часов на группу с количеством учащихся не менее 15;
- Для организации деятельности вокальных и инструментальных ансамблей может быть выделено 1 час в неделю (не более чем два ансамбля на класс) при условии привлечения к участию разных детей;
- Для учащихся с выдающимися вокальными данными может быть выделено 1 час в неделю для занятий академическим вокалом;
- Для сопровождения вокально-хоровых дисциплин, занятий организованных с инструментальными ансамблями, концертмейстеры тарифицируются 100% из учебных часов, предусмотренных для профильной дисциплины;
- Концертмейстеры по скрипке, цимбалам, кобзе, духовым инструментам тарифицируются 50% из учебных часов, предусмотренных на каждого учащегося.

### **Профиль *Театр:***

- Класс может делиться на две группы по дисциплинам *Искусство сценической речи, Сценическое движение*, если в нем присутствует более 25 учащихся;
- Для проведения индивидуальных занятий может быть выделено 0,25 часа в неделю на каждого учащегося;
- Для постановки спектакля может быть выделено 2 часа в неделю;
- По дисциплинам *Ритмика* и *Танец* концертмейстеры тарифицируются 100% из учебных часов, предусмотренных для профильной дисциплины.

## 2.14. Учебный план для лицеев с русским языком обучения, профиль – Спорт

Учебные дисциплины	Количество часов по классам		
	X	XI	XII
<b>А. Язык и общение</b>			
1. Русский язык и литература	4	4	4
2. Румынский язык и литература	4	4	4
3. Иностранный язык	3	3	3
<b>Б. Математика и естествознание</b>			
1. Математика	3	3	3
2. Физика. Астрономия.	2	2	2
3. Химия	1	1	1
4. Биология	2	3	3
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>			
1. История румын и всеобщая история	3	3	3
2. География	2	2	1
3. Гражданское воспитание	1	1	1
<b>Г. Технологии</b>			
1. Информатика	1	1	1
<b>Д. Спорт</b>			
1. Физическое воспитание (теория)	1	1	1
<b>Е. Личностное развитие</b>			
1. Развитие личности	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>28</b>

Примечание:

- Спортивные специализированные мероприятия будут организованы во внеурочное время по специальному графику, составленному на основе *Положения об организации и функционировании спортивных школ*, утвержденного Постановлением Правительства Республики Молдова № 31 от 30.01.2019 года (*Приложения 1 и 2*).
- Зачисление учащихся в спортивные группы осуществляется в соответствии с возрастными особенностями (*Приложение 1*).
- Максимальная недельная дидактическая нагрузка для спортивных групп устанавливается в соответствии с уровнем подготовки учащихся (*Приложение 2*).

к Положению об организации  
и функционировании спортивных школ

**Возраст зачисления детей в спортивные школы  
на этапе начальной подготовки**

Возраст	Категория видов спорта		
	I	II	III
6–8 лет	Акробатика, художественная гимнастика (мальчики), прыжки на батуте, спортивные танцы, групповая эстетическая гимнастика	-	Аэробика, теннис, настольный теннис, шахматы, шашки, плавание
5-7 лет	Художественная гимнастика (девочки), ритмическая гимнастика	-	
7-9 лет	-	Баскетбол, футбол, пляжный футбол, футзал, хоккей, лапта	Бадминтон, спортивное ориентирование, спортивный туризм, футбол-теннис
7-9 лет	Биатлон	-	Восточные единоборства
9-11 лет	Легкая атлетика, парусный спорт	Гандбол, регби, водное поло, волейбол	Борьба, трынта
10-12 лет	Фехтование, велоспорт, стрельба, гребля на байдарках и каноэ, конный спорт, современное пятиборье	-	Бокс, гиревой спорт, гребля, виды спорта для людей с особыми потребностями и паралимпийские виды спорта
11-13 лет	Технические и прикладные виды спорта	-	Тяжелая атлетика

к Положению об организации  
и функционировании спортивных школ

**Режим учебно-тренировочной работы и недельная учебная нагрузка**

№ п/п	Этапы подготовки	Годы обучения	Максимальная недельная учебная нагрузка (академических часов)	Количество спортсменов в группе		
				1	2	3
1.	Начальный	1	9	12	16	14
		2	9	11	14	14
2.	Учебно-тренировочный	1	10	10	12	12
		2	12	9	12	11
		3	14	8	12	10
		4	16	7	10	9
		5	18	6	8	8
3.	Спортивного совершенствования	1	20	5	8	6
		2	24	4	8	5
		3	27	3	8	4
4.	Высшего спортивного мастерства	-	36	2	-	2

Примечание:

- Разница в возрасте занимающихся в одной учебной группе не должна превышать 3-х лет.
- Количество учащихся в каждой учебной группе может быть увеличено на 2-4 спортсмена (в зависимости от вида спорта).
- В лицейских классах не разрешается открытие групп для начинающих.



## 2.15. Учебный план для лицеев с русским языком обучения (вечернее обучение)

Учебные дисциплины	Профиль, количество часов в неделю по классам							
	Гуманитарный				Реальный			
	X	XI	XII	XIII	X	XI	XII	XIII
<b>А. Язык и общение</b>								
1. Русский язык и литература	3	4	4	4	3	3	3	3
2. Румынский язык и литература	3	3	3	3	3	3	3	3
3. Иностранный язык I	3	2	2	2	3	2	2	2
4. Иностранный язык II	2	2	1	1	-	-	-	-
5. Всемирная литература	1	1	1	-	-	-	-	-
<b>Б. Математика и естествознание</b>								
1. Математика	3	2	2	2	3	4	4	4
2. Физика. Астрономия	2	2	1	1	2	2	3	3
3. Химия	1	1	1	-	2	2	2	2
4. Биология	1	1	-	1	2	2	2	2
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>								
1. История румын и всеобщая история	2	2	2	3	2	2	1	1
2. География	1	1	1	2	1	1	1	2
3. Гражданское воспитание	1	1	1	-	1	1	1	-
<b>Г. Технологии</b>								
1. Информатика	1	1	1	-	2	2	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>24</b>	<b>23</b>	<b>20</b>	<b>19</b>	<b>24</b>	<b>24</b>	<b>23</b>	<b>23</b>

### III. УЧЕБНЫЙ ПЛАН ДЛЯ СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

#### 3.1. Учебный план для вспомогательной школы с русским языком обучения

Учебные дисциплины	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>А. Язык и общение</b>									
1. Русский язык и литература	6	6	6	6	6	6	6	6	6
2. Румынский язык и литература	1	1	1	1	2	2	2	2	2
<b>Б. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2. Познание мира	1	1	2	2	2	2	2	1	1
<b>В. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. Духовно-нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
2. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	2	2	2	2	1	1	1	1	1
2. Изобразительное искусство	2	2	2	2	1	1	1	1	1
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	3	3	3	3	5	5	5	6	6
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Общее количество часов</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>21</b>	<b>21</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>	<b>22</b>

### 3.2. Учебный план специальной школы с русским языком обучения для глухих детей

Учебные дисциплины	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>1. Язык и общение</b>									
1. Русский язык и литература	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Румынский язык и литература	3	3	4	4	4	4	4	4	4
3. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	-	-	-
4. Язык жестов	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>2. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>3. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Духовно нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
5. История, культура и традиции (русского, украинского, гагаузского, болгарского, ромского и др. народов)	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>4. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>5. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>6. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2. Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>25</b>	<b>27</b>	<b>28</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>28</b>	<b>32</b>	<b>31</b>

### 3.3. Учебный план специальной школы с русским языком обучения для слепых и слабовидящих детей

Учебные дисциплины	Класс, количество часов в неделю								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
<b>1. Язык и общение</b>									
1. Русский язык и литература	8	7	7	7	6	6	5	5	5
2. Румынский язык и литература	3	3	4	4	4	4	4	4	4
3. Иностранный язык	-	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>2. Математика и естествознание</b>									
1. Математика	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2. Познание мира	-	1	1	1	1	-	-	-	-
3. Биология	-	-	-	-	-	1	2	2	2
4. Физика	-	-	-	-	-	1	2	2	2
5. Химия	-	-	-	-	-	-	1	2	2
6. Информатика	-	-	-	-	-	-	1	1	1
<b>3. Социально-гуманитарное образование</b>									
1. История румын и всеобщая история	-	-	-	1	2	2	2	2	2
2. География	-	-	-	-	1	1	1	1	1
3. Духовно нравственное воспитание	1	1	1	1	-	-	-	-	-
4. Гражданское воспитание	-	-	-	-	1	1	1	1	1
5. История культура традиции русского, украинского, гагаузского, болгарского и др. народов	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Г. Искусство</b>									
1. Музыкальное воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	-
2. Изобразительное искусство	1	1	1	1	1	1	1	-	-
<b>Д. Технологии</b>									
1. Технологическое воспитание	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Е. Спорт</b>									
1. Физическое воспитание	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<b>Ё. Личностное развитие</b>									
1. Развитие личности	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2. Дисциплины по выбору	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Общее количество часов</b>	<b>24</b>	<b>26</b>	<b>27</b>	<b>28</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>33</b>	<b>33</b>	<b>33</b>





**NOTE  
ДЛЯ ЗАМЕТОК**

Lined page for notes, featuring horizontal blue lines.